

BERLYNO UŽKULISIAI

GINČAS MASKVOJE, KUR STОВI BERLYNO MIESTAS

Vakarų Vokietija savo nauju prezidentu Berlyne išrinko Gustavą Heinemann'ą buvusį krikščionių demokratą, 1950 m. pasitraukusį iš tospartijos dėl Adenauerio atsiginklavimo politikos ir perėjusį pas socialdemokratų. Rezultatas nestebėtinai turint galvoje, kad abi didžiosios koalicijos partijos: krikščionys demokratai ir socialdemokratai -- dėl bendro kandidato nesutarė ir tokiu būdu lemiamą žodį atidavė mažai liberalų partijai, nes nė viena didžiųjų partijų neturėjo absoliučios daugumos konstituciniame susirinkime. Reikia atsiminti, kad liberalai buvo krikščionių demokratų partneriai vyriausybėje iki vadamos didžiosios koalicijos sudarymo su socialdemokratais. Už tat čia lengva įžiūrėti tam tikrą keršto aktą. Iš kitos pusės tačiau krikščionių demokratų kandidatas Schroederis per daug ant liberalų nepyksta, nes nebūdamas išrinktas prezidentu jis dar turi vilties tapti kancleriu, jei didžioji koalicija iširtų ir krikščionys demokratai vėl ieškotų liberalų paramos. Mat, prez-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

dento postas Vokietijoje yra grynai ceremoninis, praktiškai prezidentas ten neturi jokios galios ir net nėra nominalinis karinių pajėgų vadas kaip kitų kraštų prezidentai.

Paliekant vokiečių vidaus politikos niuansus nuošaliai, ši kartą sustokime prie tų įvykių užkulisių, kurie rinkimų proga Berlyną vėl grąžino į pirmuosius laikraščio puslapius. Kaip žinia, rinkimų simbolika nepatiko nei sovietams, nei tuo labiau jų pastatytiems valdovams Rytų Vokietijoje. Už tat iš pat pradžių vokiečių tarpe buvo abejonių ar vėta laikytis tradicijos ir savo prezidentą rinkti Berlyne. Apie tai mes šioje vietoje jau nemažai rašėme. Ši kartą prie to vėl grįžtame, nes paaiškėjo daug naujų būdingų smulkmenų, ar jei norite -- stambmenų.

Atrodo, kad kancleris Kiesingeris, amerikiečių padrasintas, pasisakydamas po ilgo svyravimo už rinkimus Berlyne tikėjosi ta proga sueiti į sąryšį su Mask-

va be Rytų Vokietijos 'tarpininkavimo' apie ką svajojo kiekviena Vakary Vokietijos vyriausybė nuo Adenauerio laikų. Jis buvo linkęs nuo rinkimų Berlyne susilaikyti, jei tai privestų prie derybų. Iš tikro Maskvos ambasadorius Carapkinas netrukus prašė skubios audiencijos pas kanclerį ir jam pareiškė, kad Maskva rinkimų Berlyne atsaikymą skaitytų dideliu įnašu į santykių tarp Maskvos ir Bonnos pagerinimą ir kaip kompensaciją už tai berlyniečiai gautų 'passierscheinus' aplankyti savo gimines Rytų Vokietijoje. Tas Carapkinas žygis vokiečius padrasino: jei sovietai iš viso yra linkę į derybas, gal galima bus išsiderėti ką nors daugiau. Tačiau Carapkinas išsiskinėjo nuo naujo susitikimo, o Rytų Vokietija ir sovietų laikraščiai pradėjo grąžinti kampaniją prieš tuos rinkimus. Išeitų, kad jei vokiečiai rinkimus nukeltų kitur, jie būtų pasidavę sovietų grasinimams. Už tat jie nutarė tuos rinkimus įvykdyti, juo labiau, kad prezidento Nixono vizitas buvo laikomas solidžiu 'backing' kuris priverstų Maskvą nepertempti siūlą. Berlyniečių garbei reikia pastebėti, kad viešosios nuomonės tyrinėjimas parodė, jog jie mieliau sutinka nesilankyti Rytų Vokietijoje, negu 'passierscheinus' gauti su tokia nuolaida sovietams.

Iš viso atrodo, kad sovietų viršūnėse nuo Kosyginos grįžimo iš po laibai ilgų -- 7 savaičių -- atostogų š.m. vasario 6 d. prasidėjo nemaži ginčai dėl užsienio politikos. Kosyginas noris geresnių santykių su Vakaraais, įskaitant ir V. Vokietiją, Brežnevas manąs, kad reikią laikytis griežtesnės politikos. Abu turi savo šalininkų. Sovietų spaudoje pasirodė kai kurie straipsniai,

Balfo jubiliejiniam seimui ruošti komitetas Chicagoje. Iš kairės sėdi: kun. A. Trakis, Dalia Bobelienė, pirm. A. Dzirvonas, A. Gintneris. Stovi: J. Janušaitis, V. Kasniūnas, A. Pužauskas ir A. Baliūnas. Trūksta kun. Pr. Garšvos ir kun. dr. F. Gurecko, V. Noreikos nuotrauka

BALFO JUBILIEJINIO SEIMO IŠVAKARĖSE

Chicago Balfo veikėjams šiais metais teko nelengvas uždavinys -- suruošti Jubiliejinį Balfo Seimą. Šis seimas įvyksta kovo 15 ir 16 dienomis ir numatoma gana plati ir įvairi bei idomi paties seimo ir parengimų programa. Kad seimas ir parengimai įvyktų sėkmingai, tuo reikalu buvo pradėta rūpintis praėjusį rudenį, sudarant specialų Jubiliejiniam Seimui ruošti komitetą, į kurį įeina veiklus ir ilgametis Balfo veikėjas Albinas Dzirvonas pirmininku, vicepirmininkais -- kun. Pr. Garšva ir A. Pužauskas spaudos ir informacijos reikalams, Dalia Bobelienė -- koncerto reikalams, A. Gintneris --

JURGIS JANUŠAITIS

banketo reikalams, Vytautas Kasniūnas -- sekretorium, kun. F. Gureckas vicepirmininkas seimo globai, išdininukas A. Trakis, A. Baliūnas komiteto narys parodos reikalams ir Jurgis Janušaitis -- narys.

Šis komitetas savo ruožtu pasiskirstė darbais ir sudarė atskiras komisijas -- koncertui, banketui, spaudai ir parodai ir joms vadovauja minėti vicepirmininkai.

Prie tokio darbo pasiskirstymo ir pats darbas vyksta gana sklandžiai. Visos komisijos dirba atsidėję ir surimtu dėmesiu artėjančiam seimui. Taigi Chicago balfininkams dabar tikras darbymetis. Juos visur sutiksi skubančius, posėdžiaujančius svarstančius išskylančius problemas ir Komitetas su komisijomis nori užtikrinti Balfo Jubiliejinio seimo dalyviams tikrai gerai organizuotą seimą ir pramogą.

Į Seimą atvyksta iš visos Amerikos Balfo veikėjai-atstovai ir jame spės daug šalpos darbų liečiančių problemų. Balfas per savo 25 metų veiklą yra nuėjęs gražų kelią ir atlikęs nepaprastos reikšmės darbus šalpos srityje. Balfas savyje apjungė visus lietuvius ir tūkstančiai darbininkų su meile ir pasišventimu ištverė ilgus metus šiame sunkiame darbe.

Seimo metu bus prisiminti pirmieji Balfo steigėjai, ilgamečiai jo darbuotojai ir visi savo didelę darbo duoklę atidavę šiam kilniam darbui. Seimas panagrinės visas Balfo problemas, peržvelgs praeitį ir žvilgsnį mes į ateities darbų kelią.

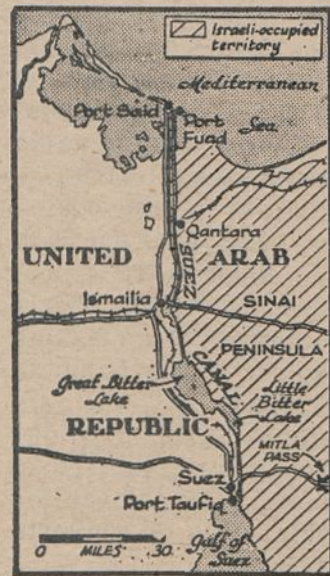
Seimo laikas planuojamas taip, kad seimo dalyviai ir plačioji lietuvių visuomenė galėtų aktyviai įsijungti į seimo eigą.

Po seimo darbų, kovo

15 d. šeštadienį įvyks iškilus banketas Šv. Kryžiaus parapijos salėje. Banketo metu bus trumpa nuotaikinga "Dainavos" ansamblio programa. Banketo sekmingumu rūpinasi komisija vadovaujama A. Gintnerio, o jam talkininkauja M. (Nukelta į 2 psl.)

• PRIE SUEZO kanalo tarp Izraelio ir Egipto praeitą šeštadienį įvyko smarkus artilerijos apšaudymas. Egiptiečių pusėje buvo užmuštas vyriausiojo štabo viršininkas gen. Abdel Moneim Riad ir yra nemažai sužeistų. Žydų pusėje irgi vienas užmuštas ir 24 sužeisti. Abi pusės kaltina viena kitą pradėjus šaudymą. Egipto pusėje žydai su raketomis sugriovė keletą pastatų ir sudegino naftos valyklas kanalo zonoje.

• MASKVOS ir Pekino laikraščiai skelbia piktus vedamusius dėl praeitą savaitę Sovietijos-Kinijos pasienio įvykusio incidento. Mao sako, kad sovietų reakcionieriai priversti griebtis agresijos, kad galėtų save išgelbėti nuo pražuvimo. Sovietų raudonosios armijos laikraštis Krasnaja Zvezda rašo, kad komunistinei Kinijos vyriausybei tenka atsakomybė dėl avantiūristinės politikos galimų pasekmių ir sovietų žmonių neužmirš pralieto kraujo palei Usurį upę.

• VIENTAME nauji komunistų puolimai buvo atmušti. Prie Saigono žuvo 23 amerikiečiai. Tiek pat buvo nukauta ir prieš pusėje.

• ČEKOSLOVAKIJOJE iškilmingai buvo pagerbti Auschwitzo koncentracijos stovykloje kauro metu nužudyti 4000 žydų.

KONSULARINIS PRIĖMIMAS CHICAGOJE

Lietuvos Generalinio Konsulo dr. P. Daužvardžio bei p. J. Daužvardienės ir Chicago Lietuvos Tarybos suorganizuotas konsularinis priėmimas Lietuvos Nepriklausomybės Dienoje, Beverly Country klube, pavyko labai gerai. Svečių buvo arti 300. Jie atstovavo 32 valstybes, esančias keturiuose kontinentuose: Amerikoje, Afrikoje, Azijoje ir Europoje. Konsulai atstovavo 27 valstybes. Jų, su žmonėmis arba palydovais, buvo per 50 asmenų.

Federalinę valdžią atstovavo Imigracijos ir Naturalizacijos Direktorių Mrs. L. Hurney su padėjėja Miss M. Platt, JAV Army -- pulk. Gluck su ponija, Illinois valstybė -- sen. J. Lanigan ir atst. F. Savickas. Cook apskrityje -- Sanitary Distrikto prezidentas J. Egan ir prokuroras padėjėjas J. Murray su žmonėmis. Chicago miesto arba jo Tarybą -- aldermanas J. Staszuk. Jis įnešė ir pravedė miesto Taryboje rezoliuciją Lietuvos valstybės pagarbai.

Chicago Arkidieceziją atstovavo kardinolas Cody su sekr. kun. D. Franzone. Kauno arkidieceziją vyskupas V. Brizgys. Ie ketulas kunigų.

Buvo atstovauta ir spauda bei radio - TV

ir kitos institucijos. Lietuvių svečių buvo apie 100.

Priėmimo nuotakai ir lietuviškumui labai daug padėjo svečių sutikėjos ir palydėtojos, jaunos lietuvaitės, pasipuošusios gražiais tautiniais rūbais. Svečiai, ypatingai kitataučiai, jas komplimentavo šilčiausiais žodžiais. Jie nesigailėjo komplimentų ir pagyrimų ir priėmimui bei jame dalyvavusiems lietuviams.

Chicago Lietuvos Tarybai bei jos talkininkams ir svečiams priklauso didelė padėka ir pagarba. L.G.K.

Vasario 16 proga konsulariniame priėmime Chicagoje dalyis svečių. Iš kairės Chicago Lietuvos Tarybos pirm. A. Pužauskas, p. Pužauskienė, VLIKo pirm. dr. J.K. Valiūnas, p. J. Daužvardienė, Liuksemburgo konsulas Nicholas Colling, Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, Liuksemburgo vidaus reikalų ministerijos pareigūnas -- kons. Colling svečias, Mrs. Colling, Mrs. Lee ir Kinijos gen. konsulas Wei-Min Lee.

PREZIDENTO NIXONO KELIONĖ IR BOLŠEVIKŲ PAVERGTIEJI

Kas atidžiai sekė per pastaruosius aštuoneris metus Maskvos ir Washingtono užsienio politiką, tas, be abejo, greit galėjo pastebėti, kad Maskvos politikai ir diplomatai buvo agresyvesni, aktyvesni ir bėglesni. Johnsonas, visą dėmesį nukreipęs į Vietnamo karą, nesugebėjo atsisipirti politiniam ir diplomatiniam bolševikų aktyvizmui nei Europoje, nei Azijoje, nei Afrikoje. Todėl bolševikų įtaką sfera gana smarkiai išsiplėtė ir Azijoje, ir Afrikoje. Taip pat ir Europą bolševikai užnuodijo, ypač Prancūziją ir Italiją. Čekoslovakijoje bolševikų militarinis tautos prispaudimas dar kartą parodė, kad bolševikai nesiskaito su jokiomis priemonėmis savo tikslo besiekdami.

Šitokiomis aplinkybėmis dabartinio JAV prez. R. Nixono kelionė į Europą buvo J. Kennedžio ir L. Johnsono padarytų klaidų atitaisyimo būtinybė. Todėl suprantama, kad šiai kelionei prez. R. Nixonas ruošėsi iš anksto labai rūpestingai, supreciziniu tikslumu ir politiniu įžvalgumu. Jo šios kelionės tikslas buvo JAV ir Europos ryšių ir draugysčių atgaivinimas ir sustiprinimas. Kelionei didelį politinį svorį

STP. VYKINTAS

suteikė ir gausus žymių palydovų skaičius, jų tarpe ir užsienių reikalų ministras W. Rogers, nekalbant apie 200 žurnalistų, kurie šią kelionę stebėjo, aprašė ir komentavo.

R. Nixono kelionės punktai buvo: Briuselis (Nato), Londonas, Bona, Berlynas, Roma, Paryžius ir Vatikano valstybė. Man, žinoma, kaip iš tėvynės bolševikų išguitam žurnalistui, neteko garbės būti su tais 200 laisvųjų žurnalistų, todėl apie Nixono kelionę galiu rašyti vadovaudamasis spaudos ir radijo komentarais.

Sprendžiant iš aukščiau minėtų komentarų, susidaro įspūdis, kad prez. R. Nixono kelionė buvo atlikta su pabrėžtinu punktualumu, asmeniniu patrauklumu keliamų Europos problemų aktualumu ir jų pozityviu sprendimu. Kadangi Nato klausimai V. Europos savisaugos ir gynybos požiūriu yra gyvybingiausi, tai suprantama, kad pirmoji R. Nixono stotis buvo Briuselis. Dėl to negali užsigauti nė viena kita didelė ar maža valstybė, kurios pirmosios Nixonas neaplanke. Nato yra laisvės ir Europos savarankumo simbolis. Kas griaua Nato, tas pasitarnauja bolševizmui.

Labai svarbi prez. R. Nixono stotis buvo Vakarų Vokietija. Ji mums, politiniams emigrantams, tuo reikšminga, kad ji yra pirmasis antibolševikinis avanpostas. Prez. R. Nixonas puikiai supranta V. Vokietijos vaidmenį Europos ir laisvųjų pasaulio žmonių gynyboje.

Ypatingai prez. R. Nixono asmuo, kaip politiko, išryškėjo V. Berlyne. Jo čia pasakytos kalbos suteikė daug viljonės pabandyti Europą atitraukti iš amerikiečių įtakos ir apsaugos, už tai jai siūlant taiką dabartinės sienose, skaitant ir abiejų vokiečių valstybių santykių normalizaciją ir nepriklausomą Vakarų Berlyno statusą. Toks tikslas buvo suformuluotas Karlsbade 1967 m. įvykusiam Europos komunistų partijų kongrese, tačiau Čekoslovakijos įvykiai apie tai privertė užmiršti.

Dabar, atrodo, kad sovietai vėl norėtų grįžti prie Karlsbado koncepcijos. Kiekvienu atveju Crapkinas savo vyriausybės vardu protestuodamas prieš rinkimus Vakarų Berlyne sakė, kad tas miestas yra kitoje suverinės valstybės teritorijoje, bet yra tos teritorijos viduryje. Jis nevertėjo žodį 'na' (ant), bet 'vnutri' (viduje). Tuo tarpu anksčiau sovietai buvo linkę vartoti žodį 'na'. Takalbinė plonybė daug ką pasakanti -- teigia kremloginistai. Ir ištikro, ką sovietai rinkimų metu darė buvo daugiau, negu totalinė blokada.

pirmoje eilėje tenka susivienyti visoms demokratinėms Europos valstybėms. Tai gerai suprantą prez. R. Nixonas ir to jis siekia.

Europos vienijimo tikslais prezidentas aplankė Londoną, Romą ir Paryžių. Londone, be abejo, R. Nixonui rūpėjo sustiprinti anglo-amerikiečių vienybę. Kiek tai jam pasisekė, sunku spręsti iš spaudos bet reikia manyti, kad ir čia jis pasiekė pozityvių vaisių.

Šioje trumpoje kelionėje prez. R. Nixonas į Romą atsilankė du kartus: pas Italijos vyriausybę ir pas Popiežių. Čia, matyt, svečias kėlė ir gvildeno šias problemas: Artimųjų Rytų taikos klausimą, Viduržemio jūros apsaugos ir pasaulinės taikos klausimus.

Sunkiausiaji prez. R. Nixono kelionės stotis buvo Paryžius. L. Johnsono sugadinti santykiai su prez. de Gaulle pareikalavo iš svečio didelio politinio atsargumo ir diplomatiškų gebėjimų, kad pasiektų bendro komunikato, jog JAV ir Prancūzijos santykiai yra pagerėję. De Gaulle yra pakviestas į Washingtoną, ir šį kvietimą jis priėmė. Kiek buvo abiejų dialogininkų susitarta dėl bendros Europos politikos, sunku pasakyti, nes prez. R. Nixono pasitarimai su Europos didžiųjų valstybių vadais vyko tėtė-tėtė (tarpketurių akių).

Tebūnie man leista, jei drįsiu palinkėti prez. R. Nixonui didžiausios sėkmės tęsti toliau šią aktyvią politinę ir diplomatinę veiklą ne tik Europoje, bet ir visuose kituose kontinentuose, kur tik išsibrauna komunizmo ranka. Didžiausias troškimas, kad prez. R. Nixono valdymo metu visos pavergtosios tautos atgautų visišką laisvę ir nepriklausomybę.

M A I E

MACHINE REPAIRMEN
Must have journeyman's card. Experience in repairing crankshaft, lathes and grinders helpful but not necessary. Apply to Personnel Dept. JACKSON CRANKSHAFT DIVISION Muskegon Motor Specialties Co. 2314 Tyson St., Jackson, Mich. An Equal Opportunity Employer. (18-20)

**WANTED AT ONCE
DIE MAKERS**
Must be able to build dies from parts prints, top wages paid, and benefits. Apply in Person CASS MACHINE CO. 691 Antoinette, Detroit, Mich. (11-20)

**WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
TOOL & DIE MAKERS
TOOL ROOM MACHINISTS
TOOL & CUTTER GRINDER
MACHINE SET UP
OPERATORS
INSPECTORS**
Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance. Steady work for qualified men. Excellent pay, fringe benefits, working conditions & opportunities. PARKER-HANNIFIN CORPORATION 800 BLK. SO. WILMOTT ST. OTSEGO, MICH. 616 — 694-9411, EXT. 55 An Equal Opportunity Employer (20-22)

UŽTENKA NIEKINTI

Draugas kovo 4 d. vėdamajame "Lietuvių saulėlydžiui" ragina kovoti su niekinimais, kurie skleidžiami apie nepriklausomos Lietuvos gyvenimą.

"Tenka labai apgailestauti, kad nepr. Lietuvos gyvenimo laikotarpio niekinimas nėra tikrai vienu Lietuvos okupantų rusų ir jų pakalikų Lietuvių tautybės bolševikų privilegija. Gausūs pavyzdžiai rodo, kad šią pareigą dar sumaniau ir kruopsčiau atlieka, tikėkime, niekieno neatlyginami kai kurie lietuviai išeiviai, jų tarpe net būvę aukšti pareigūnai. Jų rašiniais "užeigą" su dideliu malonumu suteikia ir kai kurie išeivijos laikraščiai. Per eilę metų šiam reikalui buvo sukurta ištisa "pramonė": parašyta šimtai ar gal tūkstančiai straipsnių, "atsiminimų", išleista daugybė atspaudų ir panašios rūšies raštų.

Sekame ir tuo pačiu reikalu skelbiama okupantų medžiagą, tikrus ir tariamus "dokumentus" bei kitokią nepriklausomą gyvenimą tamsinančią medžiagą. Be pykčio sulgytinus, gauna išspūdis, kad didesnio skirtumo tarp abiejų pateiktų medžiagų nėra. Gal būt, mūsiškiai, savo laiku arčiau valdžios būvę ar joje net sėdėję, kai kur bolševikus pralenkia ir lyg "įtikinamiau" nepriklausomos Lietuvos laikus suniekina.

Tas niekinimas paprastai reiškiasi be galo perdėti, pro padidinamą stiklą žvelgiamu buvusių vadų niekinimu, blogybių kruopščiu registravimu, buvusių ir nebuvousių nusižengimų primetimu, drauge nutylint jų ir visos tautos rūpesčių išugdytą pažangą.

Kai tokius rašinius skaitai, jeigu nebūtum Lietuvoje tuo metu gyvenęs, galėtum susidaryti įspūdį, kad nepr. Lietuva tebuvo tamsus kalėjimas, kriminalinių ir dvasinių nusikaltėlių arba bent jau visiškų neišmanėlių lizdas. Tie, kurie nepr. Lietuvą matė, joje gyvenom, pelus nuo grūdų nesunkiai atskiria. Bet mūsų pačių jaunimas, nepriklausomybės laikų nebeatmenas ar jau čia gimęs, paskaitęs tokias mūsų pačių spaudos suteiktas informacijas, gauna labai liūdną nepr. Lietuvos gyvenimo vaizdą ir tiesiai pasako, kad lietuvių tauta nebuvo pribrendusi savo valstybei, kaip sakysime nėra pribrendusios jai kai kurios Afrikos tautės.

Na, mūsų vaikus dar galima šiaip taip įtikinti, nors tai ir ne visada lengva. Daug blogiau, kai tokios rūšies literatūra brukama į rankas apie

Komisija kuri rūpinasi, kad Balfo jubiliejinio seimo banketas visiems būtų malonus ir nuotaikingas. Iš kairės sėdi: M. Pėteraitienė, S. Šėmėnienė, B. Barry. Stovi: J. Mackevičius, S. Toliušienė, K. Repšys, A. Vepštienė ir pirmininkas A. Gintneris.

V. Noreikos nuotrauka

BALFO JUBILIEJINIS SEIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)
Peteraitienė, Stasė Šėmėnienė, B. Parry, J. Mackevičius, S. Toliušienė, K. Repšys, A. Vepštienė.

Seimo išvakarėse, kovo 14 d. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje atidaroma platokos apimties Balfo ir tremtinių gyvenimą vaizduojanti paroda, kurios suorganizavimu rūpinasi A. Balilūnas. Paroda tęsis per seimo laikotarpį ir būtų naudinga šiaip parodą ne tik seimo dalyviams, bet ir lietuvių visuomenėi aplankyti ir ten rasime daug ko prasmingo ir mūsų gyvenimą primenančio.

Sekmadienio popietę praleisime gankultūrin-

Lietuvą rašantiems ir mūsų kraštą mylintiems užsieniečiams. Taip nepradaug seniai ir šio rašinio autorius gavo laišką iš šymaus mokslininko anapus geležinės uždangos (ne okup. Lietuvoje gyvenančio ir nelietuvio) rašančio mokslinį darbą apie Lietuvą kuriame jis sakosi suabejojęs, ar tikėti išeivio lietuvio pateikta medžiaga, nes apie "Lietuvos buržuazinį laikotarpį jis turis žymiai geresnių duomenų.

Ta pačia proga tenka priminti, kad Lietuvą niekinančią medžiagą gudriai panaudoja ir Lietuvą niekinančios bolševikų propagandinės ištaigos. Jų spaudoje dažnai būna citatų, mūsų pačių autorių eilutėmis paremtų, kartais netgi be komentarų. Taip pat tenko girdėti, kad kartais, kai kam iš išeivių susitinkant su komunistų veikėjais ir pasikalbėjimų metu jiems primetant jų vedamą nepr. Lietuvos niekinimą, jie teisinasi, kad šioje srityje jieniek daugiau neskelbia, kaip pati išeivių spauda, kuri "tas neigiamybės iškelia daug stropiau ir įtikinamiau, kaip mes".

Savaime aišku, kad ne viskas nepriklausomoje Lietuvoje buvo gera. Ir mūsų prezidentai, ministrai, visuomenininkai, dvasininkai ir kiti aukščiau ar žemiau stovėję vadovai ne angelai, o žmonės buvo. Jie padarė daugiau ar mažiau klaidų ir yra verti kritikos. Bet, apie juos rašant ar kalbant, reikia turėti prieš akis ne tik ano meto sąlygas bet ir kokia auditorija klausosi, kiek tokios kalbos ar raštai patarnauja mūsų laisvės reikalui".

gai -- didingame Čiurlionio ansamblio koncerte, Marijos aukšt. mokykloje. Koncertas retas ir bus mielas. Tuo labiau kad šiuo koncertu su chigagiečiais atsisveikins ilgametis to ansamblio vadovas - dirigentas Alfonsas Mikulskis. Chicago lietuviai Čiurlionio ansamblio su dideliu dėmesiu laukia. Programoje moterų, vyrų ir mišrus chorai, liaudies dainas palydės padidintas kanklių orkestras, kuriam vadovauja neatskiriamoji ir didžioji ansamblio talkininkė O. Mikulskienė. Solo dainuoja Roma Mastienė ir Algis Grigas.

Koncerto suruošimo rūpesčius neša atskira komisija, vadovaujama energingos Balfo veikėjos Dalios Bobelienės. Komisijoje dirba Kostas Čepaitis, Julius Pakalka, Ignas Petrauskas ir F. Sereičikas.

Tikimasi, kad šio gražaus koncerto chigagiečiai pasiklausyti rinksis gausiai ir bilietus iš anksto išgys Marginiuose.

Informacinį darbą pasigėrėtinai atlieka mūsų spauda ir spaudos komisijoje dalyvaujanti spaudos bendradarbiai. Komisijai vadovauja A. Pužauskas, o jam talkina kun. Pr. Garšva kun. Prunskis, J. Šlajus, A. Baronas, V. Kasniūnas, Vl. Būtėnas, A. Gintneris, J. Janušaitis, Sophia Barcus radijo valandėles vedėjai Feliksas ir Aldona Daukai, Margutis ir jo vedėjas Petras Petrutis ir Lietuvių Televizija -- T. Šlutas.

Seimo proga yra išleidžiamas ir specialus leidinėlis - programa. Jo išleidimu ir redagavimu rūpinasi Vytautas Kasniūnas, gi daug darbo rinkdami sveikinimus įdėjo Dalia Bobelienė, kun. A. Trakis, A. ir F. Daukai.

Trumpai žvilgtelėjus į Seimo paruošiamuosius darbus, tenka pasidžiaugti kad balfininkai tokie nuoširdžiai darbštūs ir rūpestingi.

Seimo išvakarėse rengėjų pats didžiausias rūpestis -- kad Seimas būtų našus, gausus ir kad ruošiamose pramogose dalyvautų kuo daugiausia Chicago lietuviai.

Gi Balfo Jubiliejiniame Seimui geriausias sekmes svarstant ir dirbant didžiosios šalpos darbus.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week

every Wednesday and Friday

by American Lithuanian Press Radio Ass'n.

VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpus.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpus.

Straipsniai, išskyrus vedamuosius, reiškia jų autorių
nuomonę.ŠEIMOS IR ŠVIETIMO
METAİ

Šiomet gyvename vėl neeilinius metus. Lietuvių Bendruomenė juos paskelbė Šeimos ir Švietimo metais, nes šeima yra tautinės gyvybės pagrindas, o ypač svetimam krašte. Tačiau vien šeima pajėgia duoti jaunajai kartai tikėtai pagrindą, kuris pradėjus lankyti svetimas mokyklas, pažinti svetimas kultūras, žavėtis svetimais didvyriais labai greit išslysta iš po kojų. Čia kaip tik šeimai į pagalbą ateina tautinių švenčių, Lietuvos didvyrių bei nusipelnusių tautai asmenybių minėjimai, liuanistinės mokyklos ir organizacijos.

Nors dažnai girdime nepasitenkinimą praeities prisiminimais, tačiau iš jos vargiai imanoma pabėgti kad ji ir ne taip labai patraukli, kaip ateitis, kuri nežinoma, pilna paslapčių, ieškojimų, svajonių, todėl ateitis labiau viliojanti.

Ir šių metų mūsų šūkis gražina į šeimą, atseit vėl į praeitį. Karai, nuolat įtempti tarp tautiniai politiniai įvykiai, mirtys, žudymai, plėšimai ir kiti visoki rūpesčiai, skubūs darbai nepalieka laiko šeimoms nariams drauge dailintis bendrais gyvenimo rūpesčiais, tuo labiau tautiniai stiprinti šeimą. Tai liečia ne vien mus lietuvius, bet ir kitas tautas. Vis dažniau girdime ir skaitome amerikiečių psichologų straipsnius šaukiančiomis antraštėmis "Grįžkim atgal į šeimą". Į senovišką -- tvirtais ryšiais jungiančią šeimos narius, neišardomą, nesugriaujamą. Į šeimą, kuri yra pati saugiausia gyvenimo atrama, užuovėja nuo svetimų vėjų ir audrų pasislėpti, kurioje gyvename lyg mažoje pilyje ir ruošiamės idant galėtume veikti ir kurti pasaulio platybėse. Kas šeimą praranda, tas praranda ir savo dvasios pusiausvyrą. Todėl nenuostabu, kad šis šūkis -- grįžti į šeimą niekuomet nebuvo taip reikalingas kaip dabar, kada šeimų nariai bastosi po planą pasaulį praradę savo asmenybes, savo dvasines vertybes. Tokių netruksta ir mūsų lietuvių tarpe.

Kalbant apie šeimą, reikia prisiminti, kad ją sudaro kelios kartos. Viena iš vėliausių iš-

eivijos lietuvių generacijų, dar tebesanti gyva, bet jos palikimas jau gana aiškus, nors pati išeinanti, bet savo vardą palieka mūsų tautos istorijoje nepamirštamą, jos pėdsakų niekad nepadengs laiko dulkės. Tai mūsų senoji emigracija, pristačiusi daug bažnyčių, pristeigusi lietuviškų parapijų, mokyklų, klubų su geriausiais ano meto įrengimais, bet praradusi savo vaikus, dažnai tenka išgirsti. Bet ir tai netiesa. Jie neprarado nei vaikų. Jų vaikai susiorganizavę į didžiąją Amerikos lietuvių senimo ir jaunimo organizaciją "Lietuvos Vyčiai" ir atlieka didelius darbus savo tėvų ir protėvių tėvynei Lietuvai, nors dažniausiai tik anglų kalba, bet čia jau gyvenimo sąlygos, kurių neįmanoma išvengti,

Pradedant šiuos Šeimos ir Švietimo metus svarbiausia yra mesti žvilgsnį į mūsų pačių -- dabartinę kartą, ką mes atlikome per 20 metų, ar mums išėjus paliks bent kokie pėdsakai, ar viskas į amžinybę su mumis nukeliaus.

Mes nepastatėme naujų lietuviškų kultūros rūmų, New Yorke be entuziazmo jungiamės į pranciškonų užsimotą planą toki lietuvišką židinį statyti, tikiu, mes dar susiprasim.

Šie metai tebūna mums kartu su viso pasaulio tautų skelbiamu šūkiu grįžimo į šeimą ir tautinį švietimą metais.

Tačiau grįžimas į šeimą nereiškia -- joje užsidaryti ir gyventi tik sau. Tokie mes daugumoj ir dabar esame. Grįžimas mus daug daugiau įpareigoja nei išblaškytos šeimos narių gyvenimas, kur nėra autoriteto, kurį taip sunku šiais dvasinio chaoso laikais pasiekti pradedant šeima, organizacija, mokykla ir valstybės santvarka.

Grįžti į šeimą reiškia paruošti jaunimą taip, kad jis patekęs tarp avantiuristų mokslo draugų mokyklose, organizacijose ir universitetuose ne užsikrėstų svetimomis idėjomis, bet savo autoritetu kitus įtikintų.

O tokių sugebėjimų pradžia įmanoma gauti tik toje šeimoje, kuri pati tų sugebėjimų nestokoja, kuri nuo pat pirmųjų dienų vaikui kalba ir

Iš K. Markso filosofinių samprotavimų, kad žmogus yra imanentiškas istorijai. Žmonija yra savo darbo, savo kovos su gamta padarinys. Žmogus pamažu kuria pats save, jis taip pat kuria savo socialinio, religinio, moralinio gyvenimo normas. Žmogus į gyvenimo areną pats atėjo. Nėra jokių vertybių, kurios iš "paslapčių pasaulio" veiktų į žmoniją, nurodytų žmogui kaip jis turi elgtis. Žmogus yra pats sau savo žmogiškumo saikas, savo vertybių kūrėjas, savo elgesio teisėjas. Pratęsdamas šias mintis apie visuomenės struktūrą vystymąsi Troc-

kalba apie dvasines žmogaus vertybes, nes materialiniai viliojimai savaime jauną sielą lengvai pavergia, bet jie greit ir nusibosta, todėl nenuostabu, kad jaunuoliai, šeimoje negavę tų aukštesnių vertybių išėina į dabar taip vadinamus "hipius" ir "ipius" patys ieškodami kažko daugiau nei materialinės gerybės.

Šeimos metai įpareigoja ją sunkiems uždaviniais, nes auklėti turime jau nebe vien vaikus, bet ir save papildyti, tobulintis, kad galėtume būti naudingi ne vien savo šeimai, bet ir tautai, o per ją ir visai žmonijai.

Šeimos auklėjimas yra tai, kas palieka atmintį ir tada, kai žmogus užmiršta tą, ką buvo išmokęs mokykloje, iš draugų ir aplinkos, tvirtina prof. Albertas Einšteinas. Šis auklėjimas duoda pagrindą visa kam kas lietuviška, meilė tautinėms tradicijoms, meilė krikščioniškajai kultūrai ir tauriam humanizmui.

Šiais metais mūsų visų žvilgsniai ir dėmesys tekrypsta į save, į organizacijų vadovus ir mokytojus, kurių globoje bręsta iš tėvų globos išėję jaunuoliai, būsimieji kovotojai už lietuvių tautos laisvę ir nepriklausomybę ir nuo jų, nuo dabartinės kartos tėvų ir auklėtojų priklausys, ar mūsų tauta iš-eivijoje augs ir stiprės ar supus, išsisklaidys ir svetimojo jūro nuskės.

E. Čekienė

IŠNIEKINTO ŽMOGAUS
LIUDININKĖ

IGN. ANDRAŠIŪNAS

kis sako, kad žmonijos kelionė nėra absurdiška. Ji turi savo prasmę ir tikslą. Vaizdžiai tariant visokeriopą žmogaus buojimą. Ir Troc-kis teigia, kad istorija nėra duota. Ji nėra atsitiktinumo padarinys ir negalima akiai laukti jos išsipildymo. Istorija yra atvira, ji gali vesti į socializmą, bet lygiai taip pat ir į barbariją. Von Egbert Munzer analizuoja Markso Manifesto 1882 m. rusišką vertimą, primena ten K. Markso pareikštus samprotavimus: "Jei rusų revoliucija bus signalas proletariato revoliucijai vakaruose, taip kad abi šios revoliucijos viena kitą papildys, tai dabarties rusų žemės bendros nuosavybės (dešcinai) tarnaus išeities taškui komunistinei raidai".

Deja, istorinio gyvenimo eigoje bolševikų revoliucija nebuvo "signalu" bendrajai darbininkų revoliucijai, tačiau ji naidė Rusijoje komunizmą. Ir ji padarė tai flagrantiskame prieštaravime Manifesto revoliucijos analizei. Ir šios istorinės kryžkelės raidoje kalčiausias yra Leninas, kuris su-tartinai su savo bolševikiniais bendradarbiais "kūrybiškai" išplėtojo marksizmą, ir tai iki tokio taško, kad iš Manifesto visai nieko nebeliko, nes kitaip jis būtų tik rėmai, kurie, kiek tai liečia Rusiją, būtų visai tušti, o kiek liečia Vakarų kraštus -- tai labai menkai užpildyti.

Čia ir iškyla Markso mokslo pagrindiniai prieštaravimai: tarp jo skelbiamos filosofijos ir socialinio gyvenimo tikrovės. Tarp to kas skelbiama teoretinėje propagandoje ir kas vyksta skurdžiame, apnuogintame, apiplėštame žmoni-jos ir žmogaus išniekin-tame ir išprievartautame gyvenime. Savo Manifeste K. Marksas buvo tikras, absoliučiai tikras, kad proletariatas perims valdžią revoliucijos keliu. Tačiau vėliau Marksas pats nebetikėjo į šią savo "tikėjimo tiesą". Jisai su-tiko, kad tam tikruose aukštos kultūros kraštuose galima pasiekti proletariato pergalės be revoliucinės prievartos. Bet kagi tokiomis sąlygomis reikėtų "proletariato pergalę"? O tai

būtų ne kas kita, kaip proletariato nariai palapsniui pakyla į valdantį sluoksnį ir jį kas kartas labiau persunkia, kad pasiektų dalyvavimo valdyme. O tai reiškia ne ką kitą, kaip pramonės darbininkų klasės susidarymas ir jos palengvas iškopimas į valdžios funkcijas. Tai yra istorinės raidos tiesa, kurią patvirtina socialinio gyvenimo tikrovė. Su šia visuomeniniame gyvenime išryškėjusia tiesa susitinka visi tie mūsų socialinio gyvenimo tyrinėtojai, kurie seka ir analizuoja mūsų visuomenės raidos santykius: nuo Aristotelio iki jezuito Mosca, nuo Sorelio iki Pareto, nuo Sombart'o iki T. Peutz'o. Ir tiems visuomenės mokslo tyrinėtojams nereikėjo milijonų žmonių gyvybių, jų kraujo aukos, žmonių nužeminimo, jų išniekinimo ir milžiniškų krašto turty pavertimo pelenais, paliekant žmones be pastogių ir juodos duonos kėsnio. Ar šie nuogi gyvenimo reiškiniai nebuvo į tų žmonių širdies jautrumą ir sąžinės balsą, kad pasirinktoji revoliucinė kryptis veda

dar vis į didesnio barbarizmo klaukumą.

Maždaug prieš šimtą keturiasdešimt metų Adomas Mickevičius, aprašinėdamas tremtinių kelią į Rusiją, lygina šį, kaip jis rašo, tuščią ir baltą kraštą su popieriaus lakštu, kuris guli parengtas rašymui. Bet kas jame rašys, klausia poetas, šventas Dievo pirštas ar senas Dievo priešas? Jeigu Dievo pirštas, tai jis gerus žmones pavers raidėmis, šie žmonės bus Dievo liudytojai ir jo tiesos skelbėjai. Jeigu Dievo priešas, tai jis kardu irės, kad žmonių giminę reikia pančiais apkal-ti. Nūdieninė gyvenimo tikrovė davė atsakymą į šį Mickevičiaus klausimą. Į Rusijos tuščią lapą rašo senas Dievopriešas. Jis rašo naują evangeliją, skelbdamas ją visai savo visuomenei, bet ne meilės ir tiesos, o neapykantos ir melo, keršto ir smurto, pasityčiojimo ir išniekinimo, žmogaus nuvertinimo iki pat žemiausio laipsnio absurdiško svaigulio propagandą. Bolševizmas yra ne tuo baisus, kad nuskurdina žmogų medžiagiškai, bet tuo, kad žudo žmoguje tiesos meilę. Nepripažindamas žmoguje jokių amžinų principų ir jokios amžinos prigimties, jis renka tiesos mastu šian-dieninę turimą jėgą ir jai palenkia žmogaus sąžinę, transcendentinį ilgesį ir mąstymą.

Šitokią klaidą žmogaus dvasios būseną atskleidžia savo knygoje Vergijos Kryžkeliuose" Stefanija Rūkienė. Ji ne-sprendžia didelių filosofinių problemų. Ne-analizuoja jokių teoretinių socialistinio marksizmo metmenų ir žmonių samprotavimo būdų bei metodų. Visą socialistinio marksizmo skelbiamą evangeliją ji griaua realiais gyvenimo pavyzdžiais. Stai kaip taikliai ji kalba apie žmogaus išnaudojimą: "Ten

(Nukelta į 4 psl.)

SIBIRO TREMTINĖS
UŽRAŠAI...

Stefanija Rūkienė, VERGIJOS KRYŽKELIUOSE. Viršelio aplankas Algio Muliolio. Ilustracijos tekste Vidos Stankuvienės. Knyga 444 puslapių, kainą 5 dol. Kietais viršeliais -- 6 dol.

Stefanija Rūkienė šiuos savo užrašus skiria Sibire žuvusiems ir mirusiems lietuviams. Tai antkapis jų nežinomiems ar jau baigiantiems nykti kapams...

"Tai tikrai brangus antkapis, pastatytas tautos kankiniams vienos kankinės, kuriai likimas leido išlikti gyvai, kad liudyti visam laisvajam pasauliui apie baisiąją XX amžiaus vergijos imperiją ir pavergtųjų dalį. Ta knyga buvo jau seniai laukiama. Nors autorė savo pergyvenimus yra dalimis aprašiusi viename ir kitame Amerikos lietuvių laikraštyje, tačiau jokios paskiros dalys negali atstoti visos knygoje atvaizduotos pilnumo" -- rašo Naujienos.

DIRVA

6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

196... m. d.

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (paprastais viršeliais su aplanku), kainą 5 dol.

..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (kietais viršeliais su aplanku), kainą 6 dol.

Mano adresas:
(pavardė ir vardas).....
(namo numeris ir gatvė).....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

IŠNIEKINTO ŽMOGAUS LIUDININKĖ

(Atkelta iš 3 psl.)

žmogus žmogaus gal ir neišnaudoja, bet žmogų išnaudoja sovietinė valstybė ir valdančioji klasė. Nuo darbininko ji diria devynius kailius". (236 psl.) Arba kitoje vietoje savo kolchozinę padėtį ji šitaip apibūdina: "Mūsų kolchozas vadinasi 'Luč Naryma' -- Narymo spindulys. Koks šaunus raudonojo dvaro vardas. Tas spindulys mums 'švietė' ir 'šildė' šešiolika metų, o mes savo kruvinu prakaitu ir nekaltomis gyvybėmis apmokėjome komunistinio gyvenimo praktikos sąskaitas. Mes badavome, o kai kas prabangiai gyveno ir tuko (172 psl.).

Labai dažnai iš daugelio lietuvių gyvenančių Amerikoje tenka girdėti, kad jie puikiai pažįsta komunizmą ir be reikalo kai kurie laikraščiai dar bando vis apie be galo aiškų klausimą rašyti ir iš naujo aiškinti. Tuo klausimu Stefanija Rūkienė šitaip pasisako: "Mes buvome dar vaikais ir visai nepažinome komunistinio režimo. Kad pilnai atsivertų žmogui akys, reikia labai daug pamatyti, viską patirti ant savo kailio, reikia pereiti ugnį ir vandenį, reikia susitikti su giltine ir giliai pažvelgti į akis, -- tik tada galima turėti pilnesnį suvokimą apie ruošiamą visam pasauliui raudonąją rojų. Laisvas pasaulis nieko neišmano apie komunizmo užmačias ir ketinimus (134 psl.).

Sovietų Sąjungos vedamoje propagandoje labai dažnai kartojama, kad ji yra pasiekusi aukštą visų fizinių darbų atlikimo pažangos laipsnį. Apie tą dalyką padėti autorė "Vergijos Kryžkeliose" šitaip išsireiškia: "Sunkus darbas, bet jį dirba daugiausia tik vienos moterys. Tuoju medį apkasame, smulkesnes šakneles kirviu apkertame, o medžio viršūnėje užneriame virvę. Po to, pakišame po medžio šaknimis buomą ir bandomė medį verst, o užnertą už viršūnės virvę viena darbininkė sutartinai traukia žemyn. Taip ir šoka penkios bobos su dalbomis aplink medį -- tai sovietiškas buldozeris" (427 psl.). Šis vaizdingai nupasakotas darbo metodas be jokių komentarų

aiškiai byloja apie Sovietų Sąjungoje technikos pažangą.

Sovietų Sąjungos propagandos žmonės mėgsta sakyti, kad jų santvarkoje visi piliečiai gauna darbą pagal savo specialybę ir sugebėjimus. Šiuo reikalu buvusioji Sibiro tremtinė S. Rūkienė šitai išsireiškia: "Tremtiniais profesionalams neleido dirbti savo profesijose. Buvusi Lietuvos Švietimo ministro inž. K. Šakenio žmona gydytoja keleris metus dirbo miškuose. Tik vėliau, persikėlusi į rajono centrą, ligoninėje gavo valytojos darbą. Taip lietuviai gydytojai nešė sunkų vergijos jungą kartu su savo broliais kurie sirgo ir mirė be jokios medicinos pagalbos. Tik dėl juoko sovietinėje konstitucijoje parašyta, kad visi dirba pagal savo profesijas ir sugebėjimus" (114 psl.). Ir gal būtų teisingiausia Sovietų Sąjungos propagandos apaštalaavimo darbą knygos autorė apibūdina šitokiu išsireiškimu: "Niekas pasaulyje taip nemeluoja ir neveidmainiauja, kaip komunistai. Mus suimant liepė pasiimti šiltus drabužius ir įsidėti maisto. Tai buvo lyg žmoniškumo mostas. O dabar viską iš vyrų atėmė, kad juos iš pirmos dienos badas ir šaltis pasitiktų" (109 psl.).

Bendrai paskaičius knygą: "Vergijos Kryžkeliose" tenka pasakyti, kad joje visu tikrovės nuogumu yra parodyti Sovietų Sąjungos tikrieji jos propagandos melo pagrindai. Sovietų Sąjungoje melas virsta žmonių santykiavimo būdu ir priemonė tarp sąvųjų, tautos praeitimi jos kultūra ir taip pat su svetimaisiais kraštais. Ir gal būtų baisiausia yra toji savybė, kad žmoguje norima idiegti ir išauklėti meilę melui. Melą norima pavers ti elgesio norma.

"Vergijos Kryžkeliose" parodyta didelė dalis sovietinio gyvenimo tikrovės, kurioje žmogus yra degraduotas už žmoniškumo ribas. Dideliais ir tragiškais išgyvenimais atskleistas visuotinių ir masinių nusikaltimų prieš žmoniškumą liudijimas. Ir tie, kuriems šiandien sovietinė sandarka atrodo yra su-

švelnėjusi, ir tiems, kurie deklaruoja, kad raudonojo siaubo teorinius pagrindus pakankamai gerai pažįsta, patartina atidžiai knygą paskaityti. Joje iškelti faktai ir dėstomos mintys įneš į mūsų lietuviškosios visuomenės galvojimą ryškesnių pragiedrulių, kurie paskatins daugiau susirūpinti laisvojo pasaulio žmonių likimu ir jos mąstymo būdu. Šiandien žmonių skaudžiai pasigenda dviejų dalykų: laisvės ir žmoniškumo. Laisvė žmogui yra tikroviškas dalykas, kaip duona alkano ar sveikata ligonio sapnuose. Gražiai skamba Rooseveltto laisvės įrašytos Tautų deklaracijos: laisvė kalbėti, laisvė tikėti, laisvė nuo skurdo, laisvė nuo baimės. Ar daug tokių žmonių Sovietų Sąjungoje, kuriems šitos laisvės tik sapnuose tedežiugina. Laisvojo pasaulio lietuviai neturi priemonių, kuriomis būtų galima padėti savo broliams ir seserims gimtajame krašte, kad šios keturios laisvės iš sapnų pasaulio grįžtų į gyvenimo tikrovę. Bet laisvojo pasaulio lietuviai turi tikėjimą į nelygstamąją žmogiškąją vertę. Ši kilnioji žmogaus savybė iškluoja mus į tas už žmogaus humaniškumo kovotojų eiles ir suteikia dvasinės stiprybės, kad S. Rūkienės knygoje "Vergijos Kryžkeliose" suminėti Sibire žuvę lietuviai būtų visados mūsų su didžia pagarba prisimenami ir kad mes laisvame pasaulyje gyvendami kauptume visas galimas pastangas ir priemones, kad ateityje mūsų kraujo broliams ir seserims šitoks žiaurus likimas nebepasikartotų. Ir gal būtų šioje knygoje paskleistos mintys pažadins atkreipti didesnę dėmesį į prieš 20 metų organizuotos tautų bendruomenės pirmą

kartą pasaulio istorijoje paskelbtą visoms tautoms bendrą idealą, kad visi žmonės ir visi draugijiniai veiksniai jį nuolatatos prieš akis turėtų, mokymu ir auklėjimu ugdytų pagarbą žmogaus teisėms ir laisvėms, o pažangiomis valstybinėmis ir tarptautinėmis priemonėmis užtikrintų jų visuotinių ir veiksmingų pripažinimą ir pritaikymą visame pasaulyje.

Stefanija Rūkienė: Vergijos Kryžkeliose. Sibiro tremties užrašai. I dalis. Mecenatas - Dr. J. Dauparas. Išleido Vilties draugija Clevelande 1968 m. 443 psl. kaina 5 dol. (kiektais viršeliais - 6 dol.)

SIBIRO TREMTINIAMS VAKARAS

Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris Chicagoje kovo 15 d., 7 val. vakaro Jaunimo Centro salėje rengia Stefanijs Rūkienės knygos: "Vergijos Kryžkeliose" įvertinimą ir jos būdingų momentų išryškini-

ma. Programoje: Literatūros dėstytoja Aldona Augustinavičienė iš Clevelando apibūdins knygos literatūrinės savybės.

Autorė Stefanija Rūkienė padarys pratartį apie Sibiro tremtinių likimą Sibire ir grįžusiųjų dabartinę padėtį Lietuvoje.

Knygos išleidimo mecenatas dr. Juozas Dauparas pasakys autentišką žodį, kodėl jis skyrė 1000 dolerių, kad minėtoji knyga pasiektų mūsų skaitančią visuomenę.

Lituanistinio Pedagoginio Instituto studentai atliks iš knygos: "Vergijos Kryžkeliose", dir. Domo Veličkos sukurtą montažą. Vaidybinę ir meninę dalį apipavidalins Argentinos lietuviai aktorius J. Valentinas Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama į minėtą rengimą atsilankyti ir tuo pačiu paskatinti rengėjų pastangas.

ALYTAUS GIMNAZIJOS JUBILIEJAUS REIKALU

Skaitydamas šių metų "Draugo" 56 numerį užtikau p. V. Volerto straipsnį "Vėl vienos gimnazijos jubiliejus" iš kurio sužinojau, kad šių metų lapkričio mėnesį 28 ir 29 dienomis Chicagoje yra ruošiamas 50 metų nuo Alytaus gimnazijos įkūrimo minėjimas. Ta proga yra daromas Alytaus gimnazijos mokytojų bei buvusių mokinių suvažiavimas. Suvažiavimo rengėjai nusistatė 12 dolerių mokesčių, iš kurių 2 doleriai eina rengimo išlaidoms padengti, gi likusieji 10 dolerių -- Lietuvų Fondui paremti.

Būdamas alytiškis aš irgi noriu šiuo reikalu pasisakyti. Man atrodo, kad rengėjų komitetas yra sudarytas konkrečiam tikslui atsiekti, būtent, suruošti gimnazijos 50 metų minėjimą, kviečiant jame dalyvauti visus buvusius mokytojus bei mokinius. Šitoks komiteto darbas yra užgirtinas ir visų alytiškių reikšmingas. Tačiau Lietuvų Fondui aukos prijungimas prie registracijos mokesčio yra ne vietoj, nesiderina nei su rengėjų komiteto paskirtimi, nei su laisvo apsisprendimo principu. Tie, kurie nori Lietuvų Fondui aukoti, gali atskirai ir savo noru tai padaryti ir, gal būtų, net didesnė negu 10 dolerių suma. L. Fondui aukas rinkti prisidengus registracijos mokesčiu netinka.

Ponas V. Volertas savo straipsnyje iškeliagerą mintį. Jis siūlo šio suvažiavimo proga išleisti Alytaus gimnazijos istoriją - studiją. Ši jo mintis yra įdomi, konstruktyvi ir būtų gerai, kad rengėjų komitetas ja susidomėtų. Ar nebūtų geriau, jeigu rengėjai surinktus registracijos pinigų panaudotų šio sumanymo vykdymui? Pono V. Volerto idėja yra verta visų alytiškių dėmesio ir aš linkiu rengėjų komitetui ją įgyvendinti.

Dr. Danielius Degesys

NEPRAKTIŠKI ŽMONĖS

Jeigu kas dažniau pavar-to lietuviškus laikraš-

čius tai paskutiniųjų kelių mėnesių bėgyje bus tikrai pastebėjęs kiekvienam iš jų redaktorių nusiskundimus: pašto išlaidos pabrango, popierius pabrango, skaitytojų mažėja, pinigų nėra... ir t.t. ir t.t. Akylesnis skaitytojas dar galėtų pridėti: mažėja ir bendradarbių skaičius!

Metų bėgyje tekdavo pastebėti mūsų spaudoje nuomonių, kad lietuviškų laikraščių turime per daug. Tai būtų visiškos teisybės balso. Buvo net praktiškai norodoma, kiek laikraščiai galėtų susijungti ir tuo pačiu sustiprėti. Deja, jokie laikraščiai nesijungė, bet vis redaktorių lūpomis verkšleno lėtai slinkdami mirtin. Keli jau mirė. Būtų tiesiog nepatogu pirštu durti į dar tebe-merdinčius ligonis, ar patiekti jų vardus. Ligoniams reikia ramybės. Jų erzinti negalima.

Jeigu praeityje jie nepaklausė rimtų ir praktiškų sveikatos patarimų, greičiausia šiandien ne operacija nebegalėtų pagelbėti.

Ir kai lietuviškam laikraščiui tokie sunkūs laikai atėjo -- susilaukėme dar vieno laikraščio. Pasirodė "Akiračiai", -- kurių pasirodymo proga kai kas nudžiugo, kai kas suabejojo, o kai kas (turėdamas daugiau praktiškos patirties) nusišypsojo.

To laikraštuko išėjo keturi numeriai. Nesenai pasirodė 5 nr. arba keturi numeriai. (Nesenai pasirodė 5 nr. arba šių metų 1 nr. Red.). Jame (kaip pat štabas paminėjo) rašė tautininkai, ateitininkai, santariečiai - šviesiečiai, skautai ir komjaunuoliai. Atseit, laikraštukas grynai broliškas, patriotiškas ir labai demokratiškas. Laisvė, lygybė ir brolybė visiems! Kiek teko girdėti, daugumos skaitytojų atsiliepimai buvo neperdaug palankūs. Vieni laikraštuką pavadino anarchistine, kiti beveik nihilistine, o tretieji net "hipių" vardą prisegė.

Po tokių atsiliepimų laikraščio markė, greičiausia, nekyla. O tai jau ženklas, kad "Akiračių" saulė mažai šildo. Naujagimis gimė labai blogose sąlygose, nepraktiškų redaktorių rankose.

V. Šarka

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos -- Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ -- ĮSITIKINSITE.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

KŪRYBA IR MOKSLAS

ŠEŠTASIS VASYLIŪNŲ KONCERTAS BOSTONE

Mūsų tarpe tebegyvena būrys valingų žmonių, kurie, nepaisydami aplinkos šalčio, nepaisydami net asmeninių nuostolių, dar vis neša lietuvių kūrybinę kibirkštį į viešumą, dar vis tiki, kad yra vertybių, su kuriomis reikia toje viešumoje rodytis. Prie tokių ya-

zicato, flažoletai, sul ponticello -- yra nuolat jos naudojamos techninės priemonės. Tačiau tai nėra tik sautikslas, bet įrikiuota disciplinuotam estetikam siekiui. Jos smuiko sonatose jaučiama stipri prancūzų muzikos įtaka, kuri reiškiasi didele ele-

lenkais, matyt, dar ne greit baigsis! Lenkai yra patriotingesni, veržlesni, gausesni, berods, ne taip sunkiai serga mažybės ir tarpusavio niekinimosi kompleksais, tad mums nelengva su jais kamuolius spardyti. Regim, net Amerikoje, kur tuo tarpu esam gana stiprūs, nepajėgiam iš lenkų atgauti nei Ad. Mickevičiaus, nei Kosciuskos, nei St. Moniuskos... Man regis, tas pat atsitiko ir su Gražina Bacevičiūte, lenkės motinos dukterim, kuri laisva valia savo talentą atidavė lenkams, nors jos tėvas buvo susipratęs ir patriotiškai nusiteikęs lietuvis (ilgesnį laiką dėstęs muziką Aušros berniukų gimnazijoje Kaune), nors jos brolis Vyt. Bacevičius, pianistas virtuozas ir lietuvių muzikos novatorius, tvirtai apsisprendė už lietuviybę (tik nežinia dėl ko dabar mūsų visuomenės pamirštas ir gal net ignoruojamas). Gr. Bacevičiūtė gražiai kalbėjo lietuviškai, kuri laiką gyveno Kaune, buvo beveik tipinga geltonplaukė lietuvaitė, bet... pati išvyko Lenkijon ir Lietuvon nebegrįžo. Ar gi dabar derėtų sudaryti su lenkais naują bylą dėl jos kūrybinio palikimo? Inicijatyva gal nepeltinga, bet, kaip man atrodo, ir šią bylą mes supulingai pralaimėsime...

Tačiau sveikintinas Iz. Vasyliūnas, kad jis būriui Bostono lietuvių atskleidė nors dalelę Gr. Bacevičiūtės kūrybinių darbų. Reikia su juo susitikti -- visos trys sonatos, savo visuma kaprizingos ir smuikavimo technikos požiūriu sunkios, yra sukurtos žmogaus, kuris smuiką, kaip muzikos padargą, puikiai pažino. Ar tuose kūriniuose atsakoma nors lašelis lietuvių dvasios? Vieną kartą sonatų paklausius, nelengva tvirtą atsakymą rasti. Galimas dalykas, lietuviškoji dvasia slypi sonatų lyryzme, ypač aiškiai jų antrosiose dalyse. Gi savo visuma -- tai jau ne Jul. Gaidelio sonatos, kuriose lietuviška melodika per krantus liejasi. Bet muzikiniu požiūriu Gr. Bacevičiūtės sonatos yra tikrai įdomios, tikrai neabejotinos vertybės smuiko literatūroje. Tik gal nuostaba, kad jos V. jį smuiko sonata, vienišas ir dailiai išbaigtas kūrinys, yra giminingiausia romantinei muzikai, tuo tarpu kai III-ji ir IV-ji, vadinausi, anksčiau rašytos, daugiau atskambėjo moderniosios muzikos harmonijas ir ritmiką.

Smuikininkas Iz. Vasyliūnas, kaip visuomet ir Gr. Bacevičiūtės smuiko sonatų koncertą paruošė labai rūpestingai, su

(Nukelta į 6 psl.)

Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas.

V. Maželio nuotrauka

lingų žmonių priskirtinas smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir jo sūnus Vytenis M. Vasyliūnas.

Kovo 2 d. 8 val. 30 min. vak. Bostone, Jordan Hall'e, Vasyliūnai surengė šeštąjį lietuviškosios muzikos koncertą. Turint galvoj koncertų programų parengimo nelengvas sąlygas tenka iš karto pabrėžti, jog tai yra Sizifo kančių darbas, neabejotina Vasyliūnų auka savo bendruomenei.

Šeštasis koncertas buvo skirtas Gražinos Bacevičiūtės (Gražyna Bacewicz) kūrybai, Lenkijoje ir už jos ribų pagarsėjusiai smuikininkei ir kompozitorei, kuri buvo gimusi Lietuvoje, Višakio Rūdoje, 1913.II.5, o netikėtai mirė 1969.I.17 Varšuvoje. Iz. Vasyliūnas, sūnaus Vyt. M. Vasyliūno akompanuojamas, šiame koncerte smuikavo III, IV ir V Gr. Bacevičiūtės Sonatas, sukurtais smuikui ir forte pilonui.

Vakaro programoj Iz. Vasyliūnas kompozitorės sonatas taip apibūdina: "Žvelgiant į Gražinos Bacevičiūtės smuiko sonatas, visų pirma krenta dėmesį jų perdėm smuikinė technika. Būdama puiki, aukštos virtuosinės technikos smuikininkė, ji tai išreiškia ir savo kompozicijose. Greiti pasai, akordinė technika, spiccato štrickai piz-

gancija, kantilenos plobėm, formos estetiškumu. Kanonas ir imitacija yra jos mėgiama technika, sudaranti ir jos gana modernią harmoniją. Visa tai sujungus, gaunam kilnų, išlaikytą, modernų klasišką stilių, pilną gyvo jautraus polėkio, be galo švelnaus sentimentų, pilną estetiško šviežumo bei spalvingumo, o vietomis virtuoziško užsidedimo bei temperamento. Jos sonatinė forma perdėm laisvai traktuojama. Toj formoj be veik nėra perdėm dailės, o to vietoje kompozitorė mėgsta panaudoti perdėm dailės techniką pačių temų pravedime. Todėl jos visose sonatose randame išplėstus temų pravedimus -- tiek ekspozicijoje, tiek reprizijoje. Gr. Bacevičiūtė mėgstanaudoti du tempus -- pradžioje ramų, o po jo greitę ir audringesni."

Sonatų aiškinimo pabaigoje Iz. Vasyliūnas priduria: "Gražinos Bacevičiūtės asmenyje turime didelį talentą, išaugusį iš lietuviškų šaknų, bet jau maitintą ir brandintą svetimos aplinkos, kuri jį iškėlė į kultūrinės viršūnės. Pirmąjį momentą mes minime su pasididžiavimu, gi antrąjį su nuoširdžiu dėkingumu ir giliu sušimastumu".

Iš tikro, mūsų giminytės ir ypač kultūrinio palikimo bylos su

J. KELEČIUS

Abstraktinė kompozicija

BARZDA, TEPTUKAS, SCENA

Apie du susitikimus su Jonu Kelečium

VYTAUTAS KASNIŪNAS

mokėčiau piešti portretus ir reikėtų atvaizduoti charakteringą savo nuoširdumą, kuklumą lietuvi, jį pasirinkčiau modeliu.

Apžiūrint jo paveikslus dailininkas pasakojo, kad jis mėgstą paprastą žmogaus gyvenimą, o išdailintas frontinis fasadas niekad nežavėjo ir nežavi, nes čia daug dirbtinumo. Todėl dažnai išklysdamas į neturtingų gyvenamųjų kvartalų, ten vaikštinėdamas ir susitikdamas su žmonėmis, jis žavisi natūralumu, nemeluotu nuoširdumu ir jam kaip aktorui ir dailininkui yra didelė dvasinė atgaiva.

Ir besikalbant menasi dabar visa jo, kaip aktoriaus vaidyba, jo sukurti personažai, lyg atėję į sceną iš gatvės, šeimos, iš kasdieninės namų aplinkos.

Besikalbėdami klausiam, kas labiau traukia, kur daugiau širdis linksta, kur paguoda ir nusiramimas, kur gyvenimo džiaugsmas, kai menininkas kasdieniame gyvenime susiduria su dviem meno šakom: dailininko ir aktoriaus.

Barzdotame veide akys suspindėjo perlu. Per grindis slenka lėti žingsniai.

Vienas kitą papildo, vienas kitam tarnauja, -- ir jis sustoja prie pa-

veikslo. Juk ir spalvos kalba, o žodis ieško vorykščių gamos. Amerikietis rašytojas J.G. Holland sako, kad menas yra arčiausiai prie Dievo, prie tiesos. Scena buvo ir pasilieka mano gyvenime neišsakyta pasaka, džiaugsmo šalis, širdies meilė. Bet visą tai žodžiais negali išsakyti, reikia išgyventi.

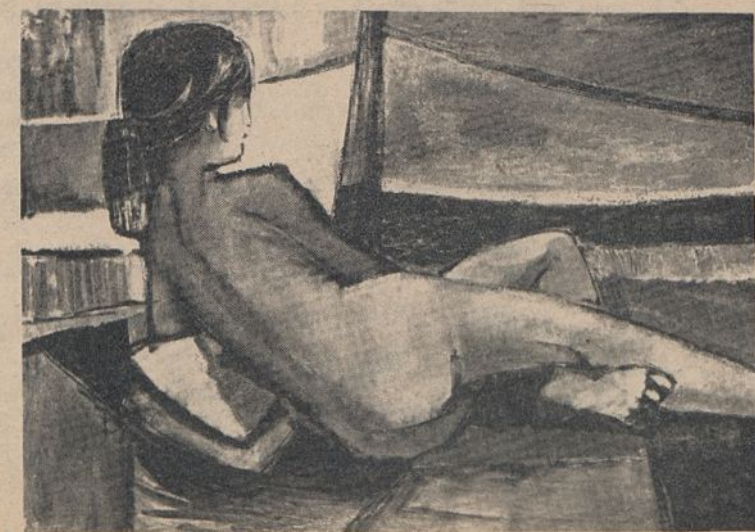
Ką scenoje veiksmams parodai, žodžiais išsakyti kurdamas gyvą veikalo charakterį, tą patį, tik kitoje formoje atlieki ir dirbdamas prie modelio. Spalvų žaisme ieškai tik vieno -- išraiškos, vidinio antspalvio, charakterio spindesio.

Krypsta kalbos apie traktą, į kurį jis palinko įtaigojamas Dailės instituto lektorių. Čia atsiveria platus pasaulis, daug galimybių atsiranda. Ieško kelio tarp abstrakcinio meno ir realaus pasaulio, apčiuopiamesnio gyvenimo.

Neseniai mes jį matėme vaidinantį scenoje, ką tik grįžo iš Clevelando gastrolių.

Šį kartą jį susitiksiame Čiurlionio galerijoje. Žinia, bus skirtingas nuo to pasaulio, kur uždanga skiria ir sujungia su žiūrovais.

Girdėsime jo spalvų simfoniją, matysime ir patį dailininką Joną Kelečių nulipusį nuo meno pedestalą ir esantį mūsų tarpe.

J. KELEČIUS

Pajūryje

Dabar, kai jis ruošia antrąją savo dailės kūrinių parodą, kuri bus atidaryta kovo 15 d. Jau nimo centre esančioje Čiurlionio galerijoje ir kurios rengėjai yra Filisterių skautų sąjunga, su Vladu Būtenu apsilankiau jo dailės studijoje.

Nebepreismenu, kaip dailininkas atrodė be barzdos, tada nebuvome ir pažįstami, bet jį man yra jo vidinio pasaulio dalies išraiška, ir jei aš

VASYLIŪNŲ KONCERTAS

(Atkelta iš 5 psl.)

sąžiningo muzikokruopštumu. Atrodo (nepažindamas sonatų tekstūros, negali išvengti to "atrodo"), jis nesunkiai įveikė ir visus techniškuosius sonatų sunkumus. Subtilus ir jausmingas jis buvo lyrinėse sonatų dalyse. Tai jau nuo seno pažįstama Iz. Vasyliūno smuikavimo stiprybė. Bet laisvai ir plačiai praskambėjo ir dramatinės Gr. Bacevičiūtės kompozicijų linijos. Didesnio aiškumo, grynesnio išbaigimo gal galėtumėm pasigesti tik greitosiose sonatų dalyse. Tačiau bendras koncerto išpūdis -- malonus, aiškiai prašokęs vidutiniškumo lygį. Be abejonės, tai naujas žiedas Iz. Vasyliūno muzikinėje veikloje.

Vyt. M. Vasyliūnas, tėvo akompaniatorius, taip pat visu rimtumu buvo išstudijavęs Gr. Bacevičiūtės sonatų fortepiono dalis, kuriose irgi slypi nemenkai skambinimo techniniai sunkumai. Tartum nejučiom jis išaugo į subtilų akompanavimo meno meistrą. Tik šį kartą (anksčiau to lyg nebūdavo) Vyt. M. Vasyliūnas buvo per garsus lyrinėse sonatų dalyse. Klaviatūros užgavimo "svoris" buvo ypač girdimas V-sios sonatos antrojo daly, kurią smuikininkas smuikuoja stygas pridengęs slopintuvėliu (sordina). Ar tai buvo mažoko susigrojiimo atgarsis? Aplamai gi, turint prieš akis visą koncertą ir jo parengimo sunkumus, Vyt. M. Vasyliūnas, kaip muzikas, pasirodė tėvutolgyus bendras.

Kamerinė muzika tik retai kada pritraukia pilnas sales klausytojų. Nebuvo tirsta jų ir šeštajame Vasyliūnų koncerte. Emigracija, vis dėlto, regimai nestokoja nuodo, kuris po truputį naikina mūsų dvasią. Vasyliūnų lietuviškosios smuiko muzikos koncertai tikrai nusipelnė, kad klausytojų juose būtų nors trigubai daugiau, negu šį kartą jų atsilankė. Į viešumą, į žinomas koncertų sales, išnešti lietuvių muziką -- tai sunkus menininko darbas nemenka jo asmeninė auka. Argi sunku tai suprasti? Gal ir dėl to, kad nepaiso savos visuomenės abejingumo, Iz. Vasyliūnas ir jo sūnus Vytenis laikytini valingų dviasios vyrais. Tie jų šeši koncertai paro-

VAIZDAI IŠ KAZIUKO MUGĖS CHICAGOJE

Kaip ir kiekvienais metais, šiemet vėl minima žmonių užpildė Kaziuko mugė Chicagoje išpirkdamą beveik visus skautų ir skaučių pagamintus rankdarbius. Z. Degučio nuotrauka

dė, kad ir lietuvių smuiko literatūra jau nėra vargana. St. S.

RADIJO BALIUS

Kovo 16 d., seniausia lietuviška Stepono ir Valentino Minkų radijo programa Naujoje Anglijoje minės savo 35 metų sukaktį. Ta proga rengiama metinė talentų popietė ir rinkimai "Miss Lithuania of N. E." Balius įvyks So. Bostono Lietuvių Piliėčių Klubo Auditorijoje, 4 val. po pietų. Talentus ir geriausius šokėjus atrinks Aleksandra Gustaitienė, Ona Ivaškienė, Gintaras Karosas, Juozas Rentelis ir Elena Valiukonienė.

Vakare toje pačioje salėje bus balius.

• Feljetono konkursui, kurį paskelbė Meno Darbuotojų ATVANGA, kūriniams prisiūsti terminas baigėsi 1969 m. vasario 15 d.

Gauta net 26 rašiniai, kurie jau pasiūti į Clevelandą, kur sudaryta juri komisija: Viktoras Mariūnas, Kęstutis Gaidžiūnas ir Petras Maželis, juos skaito ir geriausių feljetonų autoriams paskirs premijas.

Premijuotieji ir atrinktieji spaudai feljetonai numatoma išleisti atskiru rinkiniu.

PRASMINGAS JAMŽINIMAS

1968 m. gruodžio 25 d. Washingtone, D. C. mirė žinomas Lietuvos teisininkas humanistas, Vytauto Didžiojo ir Vilniaus Universitetų Teisių Fakulteto profesorius Vladas Stanka-Stankavičius. Jo vardui įamžinti Washingtone gyvenantieji bendradarbiai ir pažįstami suaukojo Lietuvių Fondui \$200.00. Visi jo buvusieji studentai, o ypač Baltijos Universiteto studentai ir bendradarbiai, kuriems teko velionį pažinti ir įvertinti, kviečiami prisidėti savo aukomis, kad šį pradinį įnašą LF padidinus. LF adresas: 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Illinois 60629. (Sk.)

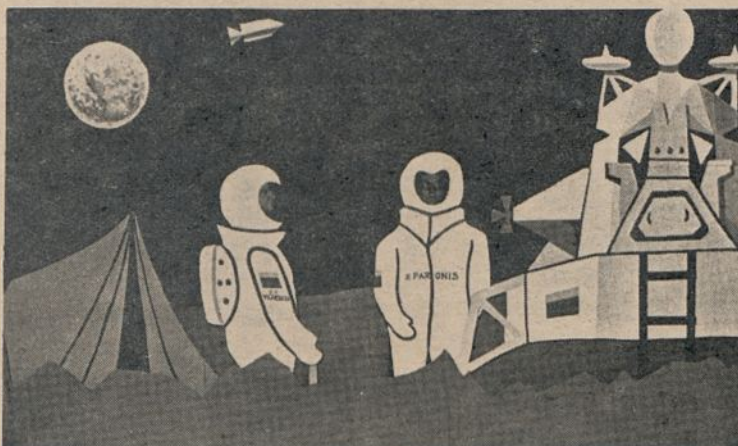
Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis atidaro Kaziuko mugę Chicagoje. J. Gierštiko nuotrauka

Gen. konsulas dr. P. Daužvardis ir ponis Kaziuko mugėje. J. Gierštiko nuotrauka

Lituanicos tunto stalas Kaziuko mugėje. J. Gierštiko nuotrauka

Vyr. skautininkas Vl. Vijeikis ir Lituanicos tunto tuntininkas J. Paronis nusileidę "mėnulyje" (Chicago skautų Kaziuko mugėje). J. Gierštiko nuotrauka

Ruošia studiją apie Lietuvos rusifikaciją

Vliko valdyba, praejusio Vliko seimo ipareigota paruošdinti eilę studijų apie okupuotoje Lietuvoje vykdomą rusifikaciją, sudarė temų sąrašą rengtinoms studijoms, būtent:

1) Dirbtinis rusų kiekio Lietuvos gyventojų tarpe didinimas ir jo grėsmė Lietuvos tautiniam savitumui;

2) Rusų įsitaisymas ir vaidmuo vadovaujamoje pozicijoje Lietuvoje: ištaičiose, imonėse, komunistų partijoje, jos pagalbinėse organizacijose ir rusų lemiamos vidaus bei tarptautinės politikos propagandoje;

3) Dirbtinis rusų meno kultūros skiepijimas Lietuvoje per:

a. rusų vadovaujamą meninės kūrybos ir talentų ugdymo vairavimą;

b. visų rūšių kūrybinės veiklos įjungimą į rusų vadovaujamą organizacinę sistemą;

c. monopolines privilegijas rusų meninei kultūrai sklisti Lietuvos periodinėje bei neperiodinėje spaudoje, radijo bei televizijos programose, dramos bei kino teatruose ir mėgėjiškuose meninės veiklos sambūriuose.

d. varžymą galimybių pažinti rusų kontrolės nepasiektų kraštų meninės kultūros apraiškas.

4) Rusų įtaka Lietuvos mokslo plėtroje per aukštųjų mokyklų bei mokslų akademijos kontrolės personalo, mokslinės literatūros ir mokslo darbų krypties pasirinkimo srityje;

5) Rusiško patriotizmo skiepijimas jaunojoje lietuvių kartoje per visas bendrojo lavinimo bei specialines mokyklas ir auklėjimo organizacijas:

a. šališkas Rusijos bei rusų tautos kilnumo ir pranašumo išaukštinimas,

b. prorusiška propaganda persunktas Rusijos ir rusų komunistų partijos istorijos dėstymas; carų laikais sukurtos, dabar dar praplėstos rusų imperijos (dabar vadinamos "sąjungos") ūkinės bei karinės galybės išaukštinimas Rusijos politinės-ūkinės geografijos dėstyme,

c. Lietuvos istorijos bei geografijos Rusijos šešėlini ištumtų nuotrupų dėstymo įjungimas tik į Rusijos istorijos bei geografijos dėstymo programą,

d. perdėtai sutirštintas rusų kalbos mokymas ir rusų literatūros dėstymas,

e. mokyklose naudojami masiniai beveik vien rusų autorių parengti versiniai vadovėliai,

f. privilegiškai išplėstas tinklas mokyklų rusų dėstomąja kalba

6) Rusų kalbos vartojimo spraudimas į ištaičiose, imones, posėdžius, susirinkimus; skatinimas rusų kalbos sekimo naujų lietuvių kalbos žodžių daryboje; kėsinimasis net pačią lietuvių kalbą kildinti iš rusų kalbos.

7) Lietuvos vietovėms, gatvėms, aikštėms bei kitoms vietoms rusų asmenvardžių bei šiaip rusiškų pavadinimų segimas ir rusų - bolševikų išžymėms paminklų Lietuvos miestuose statydimas.

8) Mažosios (Prūsų) Lietuvos vietovardžių višiškas pakeitimas gryniai rusiškais ir to krašto pavertimas ištisine rusų kolonija.

Vliko valdyba jau tariasi dėl tų studijų rengimo su atitinkamai kompetentingais asmenimis. Studijų rinkinį redaguoti yra paskiriamas ir apsiėmęs prof. dr. Jonas Pužinas. (ELTA)

ANTANAS SMETONA

Siais metais minint Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos 25 metų mirties sukaktį, geriausiai su jo asmeniu ir to laiko Lietuvos gyvenimu susipažinsite skaitydami Aleksandro Merklio parašytą monografiją — ANTANAS SMETONA, kurią išleido Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga.

Tai milžiniškas veikalas, 786 puslapių, gausiai iliustruotas ir kainuoja tik \$12.50. Monografijos liko tik labai nedidelis skaičius, tad norintieji įsigyti, pasiskubinkite, nes nauja laida nebus spausdinama.

Monografijoje dėstoma A. Smetonos visuomeninė, politinė ir kultūrinė veikla per visus keturius dešimtmečius (1904-1940) ir ją pilnai galima pavadinti Lietuvos monografija. Knygoje daug dokumentacijų ir minimi trumpiau ar plačiau virš 1200 asmenų. Aprašomi lemtingi Lietuvai įvykiai — Lenkijos, Vokietijos ir Sovietų Sąjungos ultimatumai ir okupacija.

Monografiją dar galima gauti užsisakant paštu ir prisiunčiant \$12.50 čekiu ar perlaida:

DIRVA, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103

arba tiesiog per ALT S-gos išdėtinimą:

K. POČIUS, 3908 Fir St., East Chicago, Ind. 46313

Siunčiu \$12.50 ir prašau man atsiųsti A. Merklio parašytą Antano Smetonos monografiją.

Pavardė: _____

Adresas: _____

PLANINGAS TAUPYMAS

4³/₄%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5¹/₄%

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

PERSITVARKO PLB VALDYBA

PLB valdyba yra netekusi dviejų savo narių: 1969. I. 23 mirė pirm. a.a. Juozas J. Bačiūnas ir 1969. II. 3 pareiškimu pasitraukė PLB kultūros tarybos pirm. dr. Antanas Klimas. Tai atvejai, kuriuos tvarko PLB konstitucijos 21 str.: "Valdybos nariui dėl kurių nors priežasčių nustojus būti Valdybos nariu, jo vieton įeina daugiausia iš eilės balsų gavęs kandidatas".

Pasirėmus šiuo straipsniu, į PLB valdybą įeiti pakviesti abu kandidatai — Aleksas Laikūnas ir dr. Algirdas Nasvytis. PLB valdybos narių naujas pasiskirstymas darbo sritimis ir pareigomis įvyks 1969 m. kovo 15 d. posėdy.

Posėdžiui pateikta tokia darbotvarkė: 1. protokolo tvirtinimas, 2. PLB valdybos narių pasiskirstymas darbo sritimis ir pareigomis, 3. PLB konstitucijos keitimo projektas — ref. A. Rinkūnas, 4. parengiamieji veiksnių konferencijos darbai — ref. St. Barzdukas ir dr. H. Brazaitis, 5. PLB valdybos narių pranešimai ir keliamieji klausimai, 6. sąskaitų tvirtinimas, 7. eina-mieji reikalai.

• **Dr. Geručio**, Lietuvos Pasiuntinybės Šveicarijoje patarėjo, pagerbimas ir jo redaguoto veikalo "Lithuania" pristatymas Clevelando lietuvių visuomenei įvyks kovo 30 d., sekmadienį, 4 v. p. p. Chrystal Tower, 16000 Terrace Rd. (prie Noble Rd.) "Party Room" 23-me aukšte.

Rengia Lietuvos Nepriklausomybės Fondo įgaliotinis Clevelande ir ALT S-gos Clevelando skyrius talkinami kitų organizacijų.

• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

SOLISTAI I. STANKŪNAITĖ IR A. GRIGAS CLEVELANDE

Solistė Irena Stankūnaitė

Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla kovo 15 d. 7 v.v. rengia metinį koncertą. Šioje muzikos šventėje programą išpildys du žinomi solistai: Irena Stankūnaitė ir Algimantas Grigas.

Solistė Irena Stankūnaitė nuo pat kūdikystės dienų gyveno muzikinėje atmosferoje. Brazilijoje Sao Paulo priemiestyje jos tėvų namuose buvo lietuvių muzikos centras. Ten ji pradėjo pianinu skambinti ir mokytis dainuoti, ten ir turėjo pirmuosius pasirodymus scenoje.

1949 m. atvykus į Š. Ameriką sol. Irena Stankūnaitė apsistojo Pittsburghe, kur dainavo lietuvių radijo valandėlės programoj ir kiekvienam svarbesniam koncerte. Čia solistė turėjo ir rimtas studijas muzikos ir baleto. 1956 m. studijavo New Yorko Muzikos Konservatorijoje.

je, po to tiek daug koncertavo įvairiuose miestuose pradedant nuo Bostono iki Miami. Laimėjusi du grožio konkursus gavo stipendiją mokslui tęsti. Įsidėmėtina vieta Carnegie Hall, New Yorke, kur solistė dainavo 1959 metais.

Solistė Irena Stankūnaitė baigusi studijas pamėgo ypatingai Rossini, Bellini, Donizetti, Mozartą ir Verdi. Savo lyrinio - kolaratūrinio sopranu dainuodama "pagauna" žmonių širdis, stengiasi parinkti programą, kad publika galėtų suprasti, jautų pasigėrėjimą, malonumą.

Antrasis koncerto solistas Algimantas Grigas būdamas 16 metų pradėjo mokintis dainavimo pas buv. Lietuvos operos sol. A. Dičiūtę. Vėliau jis mokėsi maestro M. Scapio studijoj ir pas prof. A. Aster. Po to studijavo Chicago Konser-vatorijoje.

Chicago lietuvių Operos buvopakviestas išpildyti dvi roles La Traviata operoje: Barono Douphol ir Tėvo Germont. Karnavičiaus "Gražinoj": Jaunas Bajoras ir D. Lapinsko "Maras": Dédé Blinda. Solistas su pasisekimu koncertavęs visoje eilėje Amerikos miestų, išpildęs radijo ir TV programas. Beto, solistas Alg. Grigas, dainavo Chicago vyrų choro ir "Dainavos" ansamblyje.

Šv. Kazimiero lit. mokyklos tėvų komitetas prašo Clevelando visuomenę ypatingai susidomėti šiuo koncertu ir gausiai apsilankyti. (Jr)

• **ALT S-gos Clevelando** skyriaus susirinkimas įvyks kovo 23 d., sekmadienį, 12 val. Lietuvių salėje (apatinėje). Bus padaryti pranešimai artėjančio ALT S-gos seimo ir kitais reikalais. Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

• **Rekolekcijos Nauj.** parapijos bažnyčioje prasidėjo kovo 9 d. Pirmą savaitę ves Tėv. J. Vaišnys, S. J. lietuviškai, antrą savaitę Tėv. Br. Markaitis, S. J. angliškai.

Rekolekcijų pradžia 7:30 val. kiekvieną vakarą.

Kaziuko mugė Clevelando praėjo praėjusį šeštadienį dideliu pasisekimu. Aplankė apie 600 asmenų. Nuo-traukoje grupę jaunų skaučių praleidusios ilgus vakarus besiruošiant mugė... J. Carlos nuotrauka

• **I Balfio jubiliejinį** seimą, kuris įvyks kovo 15-16 dienomis Chicagoje, iš Clevelando vyksta šie atstovai: skyriaus pirmininkas Eduardas Stepas (valdyboj išbuves 16 metų), Feliksas Eidimtas, ilgametis Balfio darbuotojas, buv. pirm. Kazys Gaižutis ir senas visuomenininkas Kazys Karpis, vienas iš Balfio steigėjų prieš 25 metus.

Taip pat šia proga į Chicago vyksta Čiurlionio Ansamblis su dirigentu muz. A. Mikulskiu, kuris seimo proga kovo 16 d. duos koncertą.

• **K. S. Karpis** persikėlė į naują butą: 22701 Lake Shore Blvd. Apt. 410, Euclid, Ohio 44123. Telefonas 261-0969.

STOKES PAGERBIMAS

Clevelando burmistro Stokes rėmėjai, gerbėjai ir šalininkai sumanė surengti jam iškilmingą pagerimo banketą, bet tą progą panaudoti sukleimui ir jo politškai veiklai stambiai sumą pinigų. Banketas įvyks balandžio 9 d., kiekvienas dalyvis bankete mokės po \$100 įžangos. Tikima sukviešti į banketą tūkstantį ar daugiau svečių.

Prieš tokį sumanymą pradėjo protestuoti respublikonų vadai, įrodinėdami, kad tai bus priverstinis išnaudojimas šimtų asmenų ir firmų, kurios turi bent kokius ryšius, vietas, ir ką nors gamina miesto valdybai, nes jie bus veik varu priversti dalyvauti ir mokėti po \$100 už vakariene, bijodami nustoti "malonės".

Respublikonai sugalvojo tą vakarą, kai Stokes rėmėjai baliavos, surengti šešiose miesto dalyse vakarienes, kuriose kviečiama visuomenė dalyvauti — mokant tik 98 centus už vakariene!

Bijant nesusipratimo kokią tas šimtadolerinis banketas gali sukelti, iš rengimo komiteto išstojo du žymūs

asmenys. Tą brangų balių paneigė ir demokratų partijos apskrities pirmininkas Albert S. Porter, numatydamas tame galimus viešus nesusipratimus miesto reikaluose.

REIKALINGAS

Jaunas vaikinai, baigęs high school, mokintis darbo popierinių dėžių fabrike. Kreiptis

APEX PAPER BOX CO.
2716 E. 79th St.
Prie CTS Rapid sustojimo.
(20-22)

• **POPIERUOJU**, dažnai iš vidaus, atlieku vandens kranų (plumber) ir kitoki darbą. Skambinti: UT 1-5080. (19-20)

• **Prieš atnaujindami** savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

HELP WANTED MALE

MULTILITH OPERATOR
Same experience on 1250 necessary
Same knowledge of printing.

ALSO
Journemen
TOOL and DIE MAKERS
Curties Industries, Inc.
34999 CURTIS BLVD.
EASTLAKE, OHIO
(Off Lake Shore Freeway Rt. 2 between E. 305 and Vine St. Exit)
(18-22)

DIE MAKERS
LATHE HANDS
MACHINE REPAIRMEN
Permanent position, 2nd shift, jour-neyman's card necessary.
BORG & BECK DIV.
12501 Chrysler Freeway
Detroit, Mich.
An Equal Opportunity Employer
(12-21)

WANTED
MACHINE REPAIRMEN
Experience Preferred.
Steady work. Good wages, pension and hospitalization.
WORLD WIDE EQUIPMENT CO.
3900 Schaefer, Dearborn, Mich.
313 - 846-4450
(18-20)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

PRANEŠAME SAVO KLIJENTAMS

kad Garden's Friend Co. ir Orwell Nursery savininkas, diplomuotas miškininkas, ZIGMAS DAUTARTAS, persikėlė į savo naujus rezidencinius namus

13070 Chillicothe Rd.

Chesterland, Ohio 44026

Ten yra steigiamas naujas medelynas, kuris aprūpins klijentus dekoratyviniais ir vaisiniais medeliais išaugintais Orwell medelyne. Be to, bus ir toliau vykdomi dekoratyvinės sodininkystės (landscaping) darbai.

Visais rūpimais klausimais prašome skambinti

729-1205

Zigmas Dautartas

DETROIT

• **Debiutančių vakaras** — "Kartą pavasarį" įvyks balandžio 26 d. Lietuvių Namuose. Vakara praves L. Motvėka.

• **Elena ir Petras Marčiukaičiai** vasario 15 d. Lietuvių Namuose atšventė savo 25 metų vedybinę sukaktį.

• **Stiprieji žmonės**. Augustas Rinkūnas vasario 19 d. atšventė savo 80 metų amž. sukaktį, o Petras Brundza vasario 15 d. 91 m. amžiaus sukaktį.

NEWARK

ATGARSIAI IŠ VASARIO 16 MINĖJIMO

New Jersey lietuviai šiais metais, kaip ir anksčiau, atskirose vietovėse surengė Lietuvos nepriklausomybės minėjimus ir ta proga rinko aukas Lietuvos laisvinimo reikalams.

N. J. L. Tarybos rengtas didysis parengimas įvyko Newark. Buvo gautos proklamacijos iš New Jersey gubernatoriaus ir Newarko miesto burmistro. Paruošta rezoliucija ir minėjime priimta, pasiūsta JAV prezidentui ir valst. sekretoriui, JAV ambasadoriui prie JT, visiems N. J. kongresmanams ir spaudai.

Iš gautų atsakymų paaiškėjo, kad Kongreso nariai, kiek pirmiau gavę ALT ir Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos centro komiteto memorandumus, jau buvo padarę savo pareiškimus Kongrese ir dėl to mūsų rezoliucijas, gautas vasario 18 d. netalpinio kongresiniam rekorde.

Gal būtų gerai, kad ateityje N. J. valstijos kongresmanus ir senatorius ALT ir kiti veiksniai paliktų dėl N. J. lietuvių. Mes juos renkame ir su jais palaikome pažinti mūsų valstijos ir kitais reikalais. N. J. yra apie 50,000 lietuvių.

Yra pageidavimas, kad NJLT-ba ateityje rengtų Vasario 16 minėjimus keletą dienų prieš vasario 16 d. ir galimai didesnius, daugiau dėl amerikiečių informavimo, su atitinkama programa. Atskiros lietuvių kolonijos minėjimus darytų vėliau.

Ilgametis ir žymus kongresmanas, N. J. lietuvių bičiulis Peter W. Rodino, Jr., kuris Lietuvos ir lietuvių reikalams yra labai daug pasitarnavęs ir daugelį lietuvių gerai pažįsta, o ypač prof. dr. Jokūbą J. Stuką, Trečiokus ir kitus, paskutiniu metu yra pažadėjęs pasirūpinti, kad Baltijos valstybių prisiminimui būtų išleistas JAV pašto ženklas, kurį Laisvės kovos metais nepavyko gauti.

New Jersey Vasario 16 minėjimuose, Lietuvos laisvinimo reikalams aukų buvo surinkta apie \$3,000.00.

A. S. Trečiokas

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

LIETUVIŲ TAUTINIS SAMBŪRIS CHICAGOJE ŠI SEKMADIENI, KOVO 15 D., 7 VAL. VAK., JAUNIMO CENTRE RENGIA STEFANIJOS RŪKIENĖS KNYGOS "VERGIJOS KRYŽKELIUOSE" PRISTATYMĄ.

Autorė Stefania Rūkienė kalbės apie Sibiro tremtinių likimą Sibire ir grįžusių dabartinę padėtį Lietuvoje.

Prof. Aldona Augustinavičienė apibūdins knygos "Vergijos kryžkeliuose" ryškiasias savybes.

Knygos išleidimo mecenatas dr. Juozas Dauparas tars žodį, kodėl jis skyrė tai knygai išleisti 1000 dolerių.

Pedagoginio Lituanistikos Instituto studentai atliks iš knygos "Vergijos kryžkeliuose" D. Veličkos sukurtą montažą "Mažųjų brolių baladė". Vaidybinių ir meninę dalį apipavidalins aktorius J. Valentinas.

Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama į Sibiro tremtiniams paminėti vakarą atsilankyti.

LIETUVIŲ TAUTINIS AKADEMINIS
SAMBŪRIS CHICAGOJE

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

RUOŠKIMĖS Į ALT S-GOS SUKAKTUVINĮ SEIMĄ

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas įvyks š. m. gegužės 30 ir 31 dienomis, kapų puošimo dieną, trijų dienų savaitgalyje, Roosevelt Hotel, New York, Madison Ave. ir 43 gatvės kampas, kitaip sakant, pačioje New Yorko miesto širdyje, todėl visiems atvykusiems su šeimomis ir apsisistojusiems tame pat viešbutyje bus puiki proga pamatyti šio didmiesčio žymesnes vietas.

Seimo rengimo komitetas sparčiai ruošiasi tinkamai priimti atvyksiančius seimo atstovus bei svečius.

• Dr. A. Gerutis, Lietuvos Pasiuntinybės Patarėjas Šveicarijoje, vienas iš anglų kalba veikalo "LITHUANIA" autorių ir redaktorių, š. m. kovo 20 d. atvyksta į JAV, kur dalyvaus to leidinio pristatyme New Yorko lietuvių visuomenei pagrindinių kalbėtoju.

Kovo 29 dieną yra pakviestas Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės iniciatyva, kur jis taip pat supažindins bostoniškį su minėtu veikalu ir padarys pranešimą kitais šių dienų politiniais klausimais.

Kovo 30 dieną, sekmadienį jis dalyvaus Clevelande

LNF atstovo dr. V. Ramanausko ir ALT S-gos Clevelando skyriaus iniciatyva pakviestas leidinio pristatymui.

Balandžio 11 dieną Chicago tautinių organizacijų pakviestas dr. A. Gerutis kalbės Chicagoje, Jaunimo Centre.

Kas norėtų dr. A. Gerutį kontaktuoti, prašome kreiptis į LNF pirm. E. Čekienę, 87-80 96 Street, Woodhaven, N. Y., tel. HI 1-4172.

UŽSISAKĖ "LITHUANIA"

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo leidžiamą, dr. A. Geručio suredaguotą veiklą "LITHUANIA" paskutiniu laiku dar užsiprenumeravo iš įvairių vietų JAV, Kanados ir net Vokietijos šie asmenys: dr. E. Armanienė, dr. A. Milaknis, dr. A. Rukša, H. Bitėnas, J. Babrys, A. Burneika, S. Virpša, L. Kairys, M. Valiukienė ir keletą egzempliorių užsisakė Generalinis Konsulas New Yorko A. Simutis.

Per LNF užsisakant 10 dol. čekį siųsti galima šiuo adresu: Lithuanian Independence Fund Inc., 87-80 96 St., Woodhaven, N. Y. 11421. Vėliau iš leidyklos bus 12 dol. kaina.

• Dail. Juozas Bagdonas, dr. Vladas Ramanauskas ir Antanas Senikas yra Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos deleguoti atstovai į 3ALFo direktorius sekančią kadenciją.

Antanas Senikas jau eilę metų yra BALFo Centro Valdybos išdininku, kuriam kiekvienas iš posėdžių atvykimas kainuoja 10 dol., kurių niekas neįrašo į jokių aukų lapą.

Dr. E. Armanienė, iš Baltimorės kelionė į posėdžius dar brangiau kainuoja ir malonu pažymėti, kad jie, kas mėnesį vykstančius BALFo posėdžius mažiau praleidžia, kaip vietoje gyvenantieji valdybos nariai. Be to, ji yra įsipareigojusi BALFo teisinei patarėja rūpintis palikimo bylomis ir jas atstovauti teismuose susiduriant su okupanto samdytais advokatais, norint Amerikoje mirusių lietuvių palikimą gauti pavergtoje Lietuvoje gyvenantiems giminėms, sumažinant palikimo vertę iš dolerių į rublius, kai tuo tarpu pagal testamentus paliktus tą turtą perversi giminėms per BALF jie gautų normalią sumą.

Parodą globoja Lietuvos Vyčių Senjorai. Parodos oficialus atidarymas pirmadienį, kovo 17 d., 5 v. v.

• Premjera "DANOS", komp. J. Gaidelio operos, įvyks š. m. balandžio 12 d., Chicagoje, Marijos Aukšt. Mokyklos salėje. Kiti spektakliai — bal. 13 ir 19 d.d. Libretas — S. Santvaro. Dirigentas — A. Kučiūnas. Solistai: D. Stankaitytė, R. Mastienė, S. Baras, A. Bražis ir J. Vaznelis. Režis. — P. Maželis. Dail. — A. Kurauskas.

• Domininkas Nargelė, kurio privatūs įspūdžiai iš Vietnamo karo buvo skelbti Dirvoje 1965-66 metais, vėl vyksta į tą kraštą. Ši kartą kaip majoras.

Karinę karjerą Dominikas Nargelė pasirinko dar studijuodamas New York City Universitete, kuriame gavo bakalauro laipsnį. 1957 m. pakeltas į marinių leitenantus, jis dalyvavo marinių ekspediciniuose daliniuose (Marine Expeditionary Forces) Kuboje ir Viduržemio jūroje. Už tarnybą Vietname yra apdovanotas Navy Commendation Medalium. Grįžęs iš Vietnamo Nargelė dirbo marinių vyr. štabe Washingtono ir kartu toliau studijavo filosofiją universitete, ruošdamasis magistro laipsniui.

• Algimanto Kezio, S.J., fotografijų paroda įvyks New Yorko, Pacem in Terris galerijoje, nuo kovo 17 iki 28. Galerija yra prie

Jungtinių Tautų, 323 Hamarskjöld Plaza. Galeriją galima bus lankyti nuo 11 val. ryto iki 7 val. vakaro. Įėjimas nemokamas.

Parodą globoja Lietuvos Vyčių Senjorai. Parodos oficialus atidarymas pirmadienį, kovo 17 d., 5 v. v.

• Premjera "DANOS", komp. J. Gaidelio operos, įvyks š. m. balandžio 12 d., Chicagoje, Marijos Aukšt. Mokyklos salėje. Kiti spektakliai — bal. 13 ir 19 d.d. Libretas — S. Santvaro. Dirigentas — A. Kučiūnas. Solistai: D. Stankaitytė, R. Mastienė, S. Baras, A. Bražis ir J. Vaznelis. Režis. — P. Maželis. Dail. — A. Kurauskas.

Bilietai gaunami "Marginuose", 2511 W. 69th St., Chicago. Telef. PR 8-4585. Užsakant paštu — siųsti čekį: Lithuanian Opera of Chicago, 6441 Šo. Kedvale Ave., Chicago, Ill. 60629.

Bilietai kainos: Parterys — 8, 6.50 ir 5 dol. Balkonai: 7, 5 ir 3 dol. Premjerai — visi bilietai 1 dol. brangesni.

Chicago Lietuvių Opera

• Lietuvių Tautinių Namų Inc., Chicagoje pradėjo leisti savo biuletinį, kurio siekiama: "... didžioios

Chicago ir jos apylinkių lietuvių, lietuviškų namų reikale suartinti ir padėti mums tarpusavy susiprasti, surandant geriausią kelią lietuviška pastogę kuriant". Biuletenis siuntinėjamas LTN nariams, o taip pat asmenims ir organizacijoms, kurių atėjimo į LTN laukiama. Biuletinio adresas: Lithuanian National Hall, Inc., 222 West Adams Street, Suite 949, Chicago, Ill. 60606.

Pirmasis biuletinio numeris kovo 1 d. techniškai gražiai atspausintas (V. Vičiūno spaustuvių), o turiniu skaitytojui sudaro vaizdą, kokia yra toji LTN bendrovė, jos siekliai ir vieta joje kiekvienam lietuviui ar organizacijai, besidomintiems lietuviškos pastogės Chicagoje kūrimu.

OPPORTUNITIES FOR REGISTERED NURSES

Full and part time, all areas. Afternoon and night shifts. Excellent starting salary and shifts premium.

ALSO RN SUPERVISOR

Top starting salary for R.N. with supervisory experience for night shift, 11 p.m. to 7:30 a.m. Progressive salary increases and complete benefit program including Life, A. D. & D. and disability insurance, Blue Cross, retirement, sick leave, paid holidays and vacations. Apply Personnel Dept. Saginaw Osteopathic Hospital, 515 N. Michigan, Saginaw, Mich. (20-29)

Su giliu skausmu pranešame, kad 1969 m. vasario mėn. 25d. mirė mūsų mylimas vyras, tėvas, uošvis, senelis ir prosenelis

A. A.

ats. kap. vet. gyd. KAZIMIERAS TRUMPIS

ilgametis Mažeikių Apskr. vet. gydytojas.

Palaidotas vasario mėn. 28 d. Lenkijoje.

Dideliame liūdesyje liko žmona Elena Mikuckaitė-Trumpienė, duktė Marija ir anūkas Edmundas Lenkijoje, duktė Irena Galinienė ir žentas inž. Bronius, anūkė Jūra Mikonienė, vyras Kęstutis ir proanūkas Andrius, Boston, Mass., anūkė Giedrė Penčylienė, Vyras Giedrius, Downers Grove, Ill., ir kiti giminės ir artimieji Amerikoje ir Lietuvoje.

A. A.

ONAI KUNDRATAVIČIŪTEI- PALTUVIENEI

mirus, Jos vyrui STASIUI PALTUI, sūnui ALFREDUI, sesutei MARIJAI ŠALTENIENEI, JIEVUTEI ir JONUI KADŽIAMS ir kitiems giminėms bei artimiesiems reiškia gilią užuojautą

Jonas Karvelis
su šeima

Mielą prietelių

VYTAUTĄ AUGUSTINĄ

mylimai mamytei pavergtoje Lietuvoje mirus, skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiu

Petras Paprockas

A + A

Vet. Gydytojui KAZIMIERUI TRUMPIUI

mirus, liūdinčiai dukrai, IRENAI GALINIENEI ir jos šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

Bronė ir Jonas Vasiai
Aga ir Viktoras Kubiliai

Š. m. kovo 23 d., sekmadienį, Le Cordon Bleu salėje, Jamaica Ave. ir 96 gatvės kampas, Woodhaven, N. Y., įvyks anglų kalba veikalo "LITHUANIA" autorius ir redaktorius, Lietuvos Pasiuntinybės Patarėjo Šveicarijoje dr. Alberto Geručio, prof. J. Puzino, prof. J. Jakšto, dr. A. Budreckio ir min. S. Lozoraičio — leidinio autorių pagerbimo ir su veikalu susipažinimo P O P I E T Ė.

Akademija — kalbės dr. A. Gerutis ir dr. V. Paprockas, meninė dalis.

Vaisės — kokteilis, užkandžiai ir kava.

Pradžia 2 val. p. p. punktualiai.

Auka 7 dol. asmeniui.

Maloniai kviečiame lietuvių visuomenę dalyvauti apie tai pranešant iki kovo 15 dienos šiais adresais:

J. Bagdonas, 85-59 88 Street, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-2374.

E. Čekienė, 87-80 96 St., Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. HI 1-4172.

Rengimo komitetą sudaro šių organizacijų pirmininkai bei atstovai:

E. Čekienė, J. Kiaunė, A. Senikas, S. Sirusas ir L. Tamošaitis — Lietuvos Nepriklausomybės Fondas;

A. Diržys — Korp! Neo-Lithuania Filisterių Sąjunga;

V. Gruzdis — ALT S-gos Rytų Apygarda;

S. Gudas — New Yorko valstybės tautybių respublikonų lietuvių atstovas;

A. Jurgėla — ALTS Brooklyno skyrius;

A. Sperauskas — Richmond Hill, N. Y. skyrius;

A. Trečiokas — Elizabeth, N. J. skyrius;

J. Valiusaitis — Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio New Yorko skyrius.